БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

16-йил чиқиши.
№ 41 (4032).
27 ФЕВРАЛЬ
ПАЙШАНБА
1969 йил
Баҳоси 2 тийин.

ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

ХАЛҚ НОМЗОДЛАРИ УЧУН

Яна бир неча кундан сўнг халқимиз сайлов участкаларига келадилар. Улар коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари — ўз ораларидан етишиб чиққан, эл ва юртнинг катта иззат ва ҳурматига сазовор бўлган ажойиб ўғил ва қизлари — халқ вакиллари учун овоз берадилар.

Барча сайлов округларида область, шаҳар, район, қишлоқ, посёлка ва овул Советлари депутатлигига номзодлар кўрсатиб бўлинди. Округ сайлов комиссиялари бу номзодларни рўйхатга олдилар. Энди маҳаллий Советларга сайловларда яна бир янги давр бошланди. Округ ва участка сайлов комиссиялари 16 мартни ҳартарафлама пухта ҳозирлик билан кутиб олиш тараддудини кўрмоқдалар. Агитпунктларда оммавий-сиёсий ишлар яна ҳам қизғин тус олди. Агитаторлар сайловчилар ўртасида тез-тез бўлиб, халқ номзодлари ҳақида агитация олиб бормоқдалар. Юксак ишонч билдирилиб, депутатликка номзодлари кўрсатилган ишчилар, инженер-техник ходимлар, олимлар, мутахассислар, врачлар, ўқитувчилар, колхозчилар, механизаторлар, қишлоқ хўжалиги мутахассислари, бинокорлар, партия, совет, касаба союз, комсомол, хўжалик ташкилотлари вакилларининг, турли касб ва ҳунар кишиларининг меҳнат фаолияти, ҳаёти, ажойиб фазилатлари тўғрисида суҳбатлар ўтказмоқдалар. Агитаторлар сайловчилар билан бўлаётган учрашувларда, агитпунктларда меҳнаткашлар оммасига совет сайлов системасининг буржуазия сайлов системасидан устунликларини, совет демократиясининг кучи ва қудратини, ҳаётий ва буюк афзалликларини сўзлаб бермоқдалар. Шу билан бирга улар халқимизнинг куч ва ғайратини, ишжоати, ватанпарварлик ҳаракатлари ва ташаббусларини беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажаришга сафарбар этмоқдалар.

Областимизнинг шаҳар ва районларидаги агитпунктларда оммавий-сиёсий ишлар, сайловчилар ўртасида олиб бориладиган турли хил сайловолди тадбирлари янгидан-янги форма ва шаклларни касб этмоқда. Агитпункт ходимлари учрашувларнинг қизиқарли ва мазмунли ҳамда жанговар бўлиши учун курашиб, бу учрашув ва суҳбатларга олимлар, врачлар, саноат ва қишлоқ хўжалиги илғорлари, партия ва совет ходимларининг актив қатнашишини таъминламоқдалар. Улар эса турли темаларда доклад ва лекциялар ўқимоқдалар. Оҳангарон шаҳридаги «Строитель» клубида жойлашган 23-агитпункт ходимлари олиб бораётган ишлар бу жиҳатдан ибратлидир. Ҳар куни кечқурун агитпункт сайловчилар билан гавжум бўлади. Бу ерда ҳар хил касб кишиларини, турли ёшдаги сайловчиларни кўриш мумкин. Суҳбат ва лекциялардан ташқари ҳаваскорлик тўгаракларининг қувноқ ўйинларини кўрасиз, ашулаларини эшитасиз.

Сайловчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни олиб боришда Киров районидаги янги 30-сайлов округида ташкил этилган агитпункт, 1-пойафзал фабрикаси, Чилонзор районидаги мактабгача ёшдаги республика педагогика билим юрти, Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли колхоздаги агитпунктлар, шунингдек Тошкент шаҳри районлари, областимизнинг Оҳангарон, Чирчиқ, Олмалиқ, Бекобод шаҳарлари ва кўпгина районларидаги агитпунктлар ва уларнинг кўп сонли агитаторлар армиясининг намунали ишлари ҳам диққатга сазовордир. Билим юртининг 80 га яқин студенти сайловчилар ўртасида иш олиб бормоқдалар ва агитпунктнинг барча тадбирларида актив иштирок этмоқдалар.

Шу кунларда агитпунктларга сайловчилар тез-тез келиб, лекция ва суҳбатлар эшитиш билан бир қаторда, турли хил истак ва орзуларини изҳор этадилар. Таклиф ва шикоят билан мурожаат қиладилар. Бирон бир ишнинг ҳал этилишида ёрдам сўрайдилар. Баъзан эса у ёки бу ташкилот, ходим ишидан хурсанд ёки хафа эканликларини изҳор этадилар. Бундай пайтларда агитаторлар ҳар бир меҳнаткашнинг истак ва сўзига диққат ва эътибор билан қулоқ солишлари керак. Сайловчиларнинг талабларини қондириш учун вақтни аямай, тегишли ташкилотларга боришлари ва уларнинг раҳбар ходимлари билан учрашиб, ҳақли талаб ва илтимосларнинг тезда бажарилиши учун бутун чораларни кўришлари лозим. Ҳар бир хат, ҳар бир таклиф остида катта маъно ётганлигини, булар амалга оширилса умумий ишимизга фойда келтиришини унутмаслик керак. Халқ учун хизмат қилиш, унинг истак ва илтимосларини рўёбга чиқариш — ҳар биримизнинг шарафли ишимиздир.

Ўтган сайловдан буён икки йил вақт ўтди. Бу давр муҳим воқеаларга бой бўлди. Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида мамлакатимиз куч ва қудратини ошириш йўлида улкан ишларни бунёд этди. Буни республикамиз, шу жумладан областимиз мисолида ҳам ёрқин кўриш мумкин. Янгидан-янги саноат объектлари, уй-жойлар, маданий-маиший бинолар қурилиб, ишга туширилди. Қишлоқларимиз қиёфаси тубдан ўзгариб бормоқда. Колхозчилар ва совхоз ишчиларининг ҳаёти фаровон бўлмоқда. Икки йил мобайнида бир неча янги сайлов округларининг бунёд этилганлиги, аҳолининг сони ўсганлиги, кўркам ва гўзал ишчилар шаҳарчалари барпо этилганлиги ҳар биримизнинг қалбимизни беҳад қувонтиради. Совет халқи беш йиллик топшириқларини бажара бориб, мамлакатимиз экономикасини ривожлантириш йўлида янги зафарларга эришди. Бу ва шунга ўхшаш ютуқларимиз партия ва ҳукуматимиз ғамхўрлигининг, совет халқи фидокорона меҳнатининг ёрқин ифодасидир. Беш йилликнинг охирига бориб республикамиз қиёфаси янада ўзгача тус олади. Обод, кўркам шаҳарлар ва колхоз қишлоқлари қад кўтаради. Халқимизнинг турмуши ва ҳаётида бахтли, қувноқ дамларни кўрамиз. Агитаторлар сайловчилар ўртасида оммавий-сиёсий ва тушунтириш ишларини олиб борар эканлар, совет тузуми яратиб берган ажойиб имкониятлар, ютуқлар, ҳаётбахш ишлар ҳақида ёрқин мисоллар билан сўзлаб беришлари керак. Бу учрашувларда маҳаллий Советлар депутатлигига номзод қилиб кўрсатилган ўртоқнинг ҳаёти, кураш йўллари, партия ва халққа хизматлари, унинг фазилатлари ҳар бир сайловчига тўла тушунарли бўлишига ва улар кимлар учун овоз беражакларини яхши билиб олишларига эришиш лозим.

Маҳаллий Советларга сайловлар улуғ доҳиймиз Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш ва беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақаси қизғин тус олган бир пайтда ўтмоқда. 16 март — сайловлар куни совет халқи маънавий-сиёсий бирлигининг, коммунистлар билан партиясизлар енгилмас блокининг яна бир ёрқин намойиши бўлади.

Октябрь районидаги 169-мактаб биносига жойлашган 37-сайлов участкасининг агитаторлари шу кунларда маҳаллий Советларга бўладиган сайловолди оммавий-сиёсий тушунтириш ишларини қизитиб юборишди. Суратда: агитпункт мудирининг ёрдамчиси ўртоқ Ж. Мўминов (ўртада) агитаторларга навбатдаги вазифаларни тушунтириб бермоқда.

А. Тўраев фотоси.

«ППА-165» маркали кўчма суғориш агрегати Тошкентдаги ирригация бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси инженерларининг ижодий маҳсулидир. Мирзачўлликларга ана шундай янги агрегатлардан дастлабки 50 таси жўнатилади. Суратда: слесарь йиғувчилар бригадаси бошлиғи Виктор Лахнов тайёр агрегатларни кўздан кечирмоқда.

А. Горокрик фотоси (ЎзТАГ).

ҚИЗИҚАРЛИ СУҲБАТЛАР

Меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига сайлов ўтказувчи 244-Қирариқ сайлов округида иккита агитпункт ташкил қилинган.

1-агитпунктга коммунист Кан Ман Сон, 2-агитпунктга коммунист Ўзбек Исматов раҳбарлик қилишмоқда. Шу кеча-кундузда ҳар иккала агитпунктда бўлажак сайловга пухта тайёргарлик кўриляпти.

Биз дастлаб ўртоқ Ўзбек Исматов мудирлик қилаётган агитпунктда бўлдик. Хона кенг, ёруғ, шинам қилиб безатилган. Сайловга оид шиорлар, турли плакатлар, совхознинг ишлаб чиқариш илғорлари портретлари, диаграммалар деворларга осиб қўйилган. Сайловчилар рўйхати аллақачон олиб бўлинган. Стол устида газета ва журналларнинг янги сонлари.

Сайловчилар ўртасида агитация ва пропаганда ишларини олиб бориш учун 10-ўрта мактаб ўқитувчиларидан 20 киши жалб этилган. Н. Калужина, А. Муталхўжаев, М. Бозорбоева, А. Тошпўлатов, Н. Новчаевалар ўзларига бириктилган хонадонларда тез-тез бўлиб турадилар. «Депутат — халқ хизматкори», «Совет сайлов системасининг афзалликлари», «Совет сайловлари тўғрисидаги Низом» деган темаларда суҳбатлар уюштирадилар.

Ўртоқ Кан Ман Сон мудирлик қилаётган 1-агитпунктда ҳам сайловолди ишлари яхши ташкил этилган.

К. ДАДАБОЕВ,
Калинин райони.

ИШЧАН АГИТАТОРЛАР

Агитпункт хонасига кирар экансиз, баҳри-дилингиз очилади. Хона кенг, ёруғ, озода.

Сайловчиларнинг бу ерда маданий ҳордиқ чиқаришлари учун ҳамма нарса муҳайё этилган. Газета-журналларнинг янги сонлари стол устида ёйилиб турибди. Хоҳлаган кишилар «зангори экран»ни томоша қилишлари, шахмат-шашка ўйнашлари мумкин.

Агитпункт мудирининг ўринбосари Аниса Баширова биз билан суҳбатда шундай деди:

— Бизда агитатор ва сиёсий ахборотчиларимизнинг ҳаммаси ишчан, ўз вазифаларига масъулият билан қарайдилар. Улар хонадонларда, сайловчилар орасида тез-тез бўлиб туришади. Турли темаларда суҳбатлар ўтказишади. Уларни қизиқтирган саволларга аниқ ва пухта жавоб беришади.

Мудир ўринбосари гап орасида мактаб ўқитувчилари, ишчан агитаторлар Нуъмон Қурбонов, Алфия Фатхуллина ўртоқларнинг номларини фахрланиб тилга олди.

Биз Октябрь районидаги 65-ўрта мактаб биносига жойлашган 5-сайлов участкаси агитпункти ишларидан хурсанд бўлиб қайтдик.

Р. АСИЛБОЕВА.

САЙЛОВ ТАРАДДУДИ

Шу йил 16 мартда маҳаллий Советларга бўладиган сайловлар куни барча сайловчилар қатори В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг студентлари ҳам халқимизнинг энг асл фарзандлари учун овоз берадилар.

Яқиндагина бўлиб ўтган сайловолди йиғинида университетнинг ўқитувчи ва студент-ёшлари фалсафа кафедрасининг мудири Карим Содиқовни Октябрь район Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишган эди. Бугун эса ёш агитаторлардан бир группаси ўз номзодларининг ҳаёти ва иш фаолиятлари ҳақида сайловчиларга фахр билан ҳикоя қилиб беришмоқда. Улар сайловолди тушунтириш ишларини пухта олиб бориш билан кўпларга ибрат бўлишмоқда. Айниқса журналистика факультетининг студентлари Мамажонов, Очилов, механика-математика факультетининг студенти Исломов ўртоқлардан сайловчилар хурсанд.

Ю. ОТАЖОНОВ.

ТЕХНИКА КЎКЛАМГА ШАЙ БЎЛСИН

Ўтган йили бўкалик механизаторлар зўр ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишладилар. Пахтачиликни комплекс механизациялашда муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Ер ҳайдашда, уруғ ташлаш, ғўзаларни парвариш қилиш ва ҳосилни йиғиштириб олишдаги барча ишларда механизаторлар жонбозлик кўрсатдилар.

Бўкаликларнинг бундай олижаноб ишларининг натижаси самарали бўлди. Пахта тайёрлаш плани ошириб бажарилди.

Бундай ютуқни қўлга киритишнинг сири нимада эди? Механизаторлар қиши билан ёз ғамини едилар. Социалистик мусобақа байроғини баланд кўтарган ҳолда ишладилар.

Бўкаликларнинг бу йилги ҳаракатлари ҳам чакки эмас. Районнинг кўпгина хўжаликларида кўкламни шайланиб кутиб олиш учун қизғин кураш кетаяпти. Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан бошланган мусобақа ўзининг яхши натижаларини кўрсатяпти. Ленин номли, «Гулистон», Ильич номли колхозларнинг устахоналарига кириб, ҳозирги ишларни кўрган киши сўзимизнинг гувоҳи бўлади.

Бу хўжаликларнинг механизаторлари қишнинг изғирин совуқларини мардонавор енгишяпти. Ҳайдов, чопиқ тракторларини тезроқ қўлдан чиқаришга ҳаракат қилмоқдалар. Сеялка, культиваторларни қайта кўздан кечириб, яроқсиз, ишдан чиқиб қолган қисмлар алмаштириляпти. «Зангори кема»ларнинг ремонтини тезлаштираётирлар. «Коммунизм» колхози механизаторлари ремонтда анчагина ишларни амалга ошириб қўйдилар. «Партия XIX съезди» колхозида ремонт тугалланай, деб қолди. Бу ерда кўплаб механизатор кадрлар тайёрлашга эътибор берилаётир. Ёшлардан 20 дан ортиғи курс машғулотларига тортилган.

Техникани севадиган, унинг умрини узайтириб, кўпроқ деҳқончиликда фойдаланишга ҳаракат қилаётган колхоз механизаторлари ҳақида илиқ сўзларни айтиш мумкин.

Лекин, ҳамма ерда ҳам ремонт ишлари кўнгилдагидек, деб бўлмайди. Ҳали ҳам қишлоқ хўжалик машиналари тайёр ҳолга келтирилган эмас. Эҳтимол, айрим хўжаликларнинг раҳбарлари ўтган йилдаги ютуқлар билан ҳали ҳам мағрурланиб, янги йилнинг вазифаларини унутиб қўйгандирлар.

Биз район халқ контроли комитетидаги фактларни кўздан кечирдик. Техникани сақлаш, эҳтиёт қисмларни ўз ўрнида фойдаланишда масъулиятсизлик билан иш тутаётган раҳбарлар ҳали ҳам бор экан. Минг-минглаб сўмга сотиб олинган машиналар очиқ жойларда занг босиб ётибди.

Бўкада тракторларни ўз шахсий манфаати йўлида фойдаланиш ҳоллари учраб туради. Бу эса тракторларнинг тезда ишдан чиқишига сабаб бўлаётир.

Февраль ойининг ярмидан кўпи ўтди. Лекин райондаги биронта колхоз ва совхозда техника ремонти тамомланганича йўқ. Ишнинг бундай қониқарсиз кетаётганлигига асосий сабаблардан бири шуки, колхоз-совхоз раҳбарлари ремонт ишлари билан ҳалигача тўла шуғулланганлари йўқ. Тракторчилар учун барча шароитларни яратиб бермаганлар. Кўп жойларда ремонт ишлари очиқ ҳавода, қор устида олиб бориляпти. Бу эса меҳнат унумдорлигига, ишни кеч бошлаб эрта тамом бўлишига сабаб бўлаётир.

«Ленин йўли» колхози раисининг механизация бўйича ўринбосари ўртоқ Карабошев билан гаплашсангиз ремонт ишларининг ҳаддан ташқари чўзилиб кетганлиги ҳақида куйиниб гапиради. Амалда ўртоқ Карабошевнинг ўзи нима иш қиляпди, денг. Бу ҳеч кимга маълум эмас. У ким келса камчиликларга иқрор бўлишдан нарига ўтмаётир. Ҳаво совуқ баҳонаси билан механизаторлар ремонтга ҳалига қадар тўла жалб қилинмаган.

ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ГАЗЕТАСИ РЕЙДИ

Колхознинг техникаси сақланадиган марказий гаражига кирдик. Бу ердаги машиналарнинг тартибсиз ҳолда у ер бу ерда ётганлигини кўриб жуда ачиниб кетдик.

— Ремонтчилар қаерда? — деб раис ўринбосаридан сўраймиз.

У рўпарадаги бостирмани кўрсата туриб, изоҳ берабошлади:

— Эҳтиёт қисмларнинг ҳаммаси ўша бинода эди. Қор босиб қолди. Ундан деталларни олишнинг иложи бўлмаяпти.

— Бинонинг қор остида қолганига канча бўлди?

— Йигирма беш кунча.

— Ана холос! Шундан бери қорни тозалаш, бостирмани очишга ҳеч ким бош қўшмабди. Агар шундай бўлмаганда ремонт ишлари аллақачон тугалланган бўлар эди.

Ваҳоланки, ҳалигача қадар 23 та сеялкага, 2 та ер текислаш, иккита ариқ олиш машинасига қўл урилмаган. 48 ҳайдов ва чопиқ тракторидан ярмиси ремонтдан чиқарилган. Шуниси ачинарлики, «ремонт қилинди» деган тракторларнинг кўпи сифатсиз. Биз учта ҳайдов тракторининг ремонтини кўздан кечириб чиқдик. Ҳар бирида учтадан 7 тагача нуқсон борлиги аниқланди.

«Октярбь 40 йиллиги» колхозида (правление раисининг механизация бўйича ўринбосари ўртоқ Жабборов) ўтган йилдагидек иш яхши кетмаяпти. Ремонтга ҳамма механизатор-звено бошлиқлари жалб қилинмаган. Ишлаётганларига эса шароитлар яратилмаган. Иссиқ овқат тайёрланмаяпти. Мичурин номли колхозда, 1-«Пскент», «Кўкорол» совхозларида ҳам қишлоқ хўжалиги машиналарини экишга тахт қилиб қўйиш талабга жавоб бермайди.

Район статистика бўлимининг маълумотларига қараганда Карл Маркс номли колхозда ремонт ниҳоясига етган. Ҳақиқий аҳвол текширилганида бу колхозда кўзбўямачиликка йўл қўйилганлиги кўриниб турибди. Ремонтдан чиқарилди, деган тракторларнинг деярли кўпчилиги сифатсиз. Ҳар бирида уч-тўрттадан нуқсон бор.

«Узсельхозтехника»нинг район бирлашмаси устахонасидаги жиддий камчиликларни ҳам айтиб ўтмок зарур. Сиртдан қарасангиз, бу ерга колхоз ва совхозлардан келтирилган тракторларни ремонт қилиш графиги муваффақиятли бажарилаётганга ўхшайди. Аммо бунга ишониб бўлмайди.

Айрим ишчилар сон кетидан қувиб ишнинг сифатли бўлишига эришмаяптилар. Шошма-шошарлик қилиб, мендан кетгунча эгасига етгунча қабилида иш тутиляпти. Шу сабабли буюртмалар сифатсиз бажарилаётир. Айниқса бундай аҳвол ҳайдов тракторларини ремонт қилишда учраяпти. 20-буюртма билан қабул қилинган «Т-28Х-3» маркали тракторнинг ремонтдан чиқарилганига анча бўлди. Устахона ходимлари буни энг яхши ва сифатли ремонтдан чиқарилган тракторлар қаторига қўшиб қўйишган. Ваҳоланки, уни текширишда еттита нуқсони бор эканлиги маълум бўлди. Вентиляторнинг тўри нотўғри ўрнатилган. Ричагнинг шариклари ўзгартирилмаган. Бошқариш рули яхши ишламайди. Бошқа мақталган тракторларда ҳам беш-тўрттадан ана шундай камчиликлар учрайди.

Техника ремонтини тезлаштириш шу кунлардаги энг муҳим вазифалардан биридир. Уни бир кунга ҳам кечиктириш ярамайди. Ҳамма хўжаликларда йўл қўйилган камчиликларни дарҳол тузатиб, қишлоқ хўжалик машиналарини кўкламги экишга қадар тезда тўла тахт қилиб қўяйлик.

Е. ДАВИДОВ,
Тошкент область халқ контроли комитетининг инспектори.

Т. АФАНАСЬЕВ,
Бўка район ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли давлат техника назорати бўлимининг катта инспектори.

М. ҒОЗИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

БЎСТОНЛИҚЛИКЛАР ЗАФАРИ

ҒАЗАЛКЕНТ (Телефон орқали олинди). Район меҳнаткашлари қиш қийинчиликларини мардонавор енгиб, чорва моллари боқувини яхшиламоқдалар, маҳсулот етиштиришни кўпайтираётирлар. Шу сабабли эришилган ютуқлар кундан-кунга салмоқли бўляпти. Чорвадорлар қисқа вақт ичида 3487 центнер гўшт топшириб, бу соҳадаги квартал планини ошириб адо этдилар.

Чорва моллари боқувини яхшилашда, гўшт топшириш квартал планини бажаришда райондаги барча хўжаликларнинг коллективлари фаол қатнашяптилар. «Қозоғистон ССР 30 йиллиги», «Ленинград» колхозлари, «Правда 50 йиллиги» ва 14-совхозларнинг чорвадорлари айниқса яхши ишладилар.

РАҲБАР ХОДИМЛАР УЧУН ЛЕНИН ЛЕКТОРИЙСИ

Тошкентда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан республика ташкилотларининг раҳбар ходимлари учун тузилган Ленин лекторийси ўз ишини бошлади. Лекторий программасига мувофиқ миллий масала юзасидан ленинча таълимот ва КПССнинг миллий сиёсати тўғрисида лекциялар ўқилади.

Лекторий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишлаб тузилди, унинг машғулотлари 1970 йил апрель ойигача давом этади. Машғулотлар ойига бир марта ўтказилади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюро аъзолари, Москва ва Тошкентнинг атоқли олимлари лекция ўқийдилар.

Лекторийнинг 25 февралдаги биринчи машғулотида КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов «Пролетар интернационализмининг ленинча принциплари» ҳақида лекция ўқиди. (ЎзТАГ).

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

ЭЛ МУЛКИНИНГ ПОСБОНЛАРИ

Халқ контроли органларининг асосини, маълумки группа ва постлар ташкил этади. Улар ҳар бир корхона ва ташкилотда бор бўлиб, бевосита назорат ишларини олиб борадилар. Ҳозирги кунда назоратчиларнинг асосий диққат-эътибори хўжасизликка қарши кураш, давлат ва меҳнат интизомини ҳар жиҳатдан мустаҳкамлаш, социалистик қонунчиликни ҳимоя қилишга қаратилгандир.

Районимиздаги корхона ва ташкилотларда ҳаммаси бўлиб 206 группа ва 258 пост ишлаб турибди. Улар ўз сафларига 3000 дан ортиқ жамоатчи назоратчини бирлаштирган. Шулардан 1240 киши коммунист, 320 киши комсомол бўлиб, 935 киши хотин-қизлардир. Комитет бу группа ва постлар фаолиятини халқ хўжалигининг ҳал қилинмаган масалаларига қаратиш учун раҳбарликнинг турли хил форма ва усулларидан фойдаланмоқда.

Актив ва назоратчилар билан тажриба алмашишга бағишланган семинарлар, группа ва постлар ҳисоботини мажлисларда эшитиб, инструктив суҳбатлар ўтказиш катта ёрдам бермоқда.

Биз Минск шаҳрига қилган сафаримизда кўп нарсаларни ўрганиб қайтдик. Бу сафарни республика ва Тошкент халқ контроли комитети уюштирган эди.

Ўтган йили комитет аъзолари ва штатсиз инспекторларнинг кучи билан 18 та группанинг иши ўрганилди. Саккизта группа томонидан ўтказилган текшириш якунлари комитет мажлисида кўриб чиқилди. Жумладан, тамаки фабрикаси, подшипник заводи, ёғочни қайта ишлаш комбинати, «Шарқ» мебель фирмаси, кийимлар ремонти комбинатларининг группалари ҳисоботлари ҳам биргаликда тингланди.

Райком ходимларининг корхона ва ташкилот раҳбарлари, партия ташкилотлари секретарлари ҳамда халқ контроли группалари раислари билан ўтказган суҳбатлари ҳам ижобий натижалар берди. Бу учрашув ва суҳбатларда группа ва постлар фаолиятини кучайтириш билан боғлиқ бўлган масалалар юзасидан эркин фикр алмашилди. Кўриладиган қўшимча тадбирлар ва ёрдамлар тўғрисида бир фикрга келинди. Комитет ташаббуси билан жойлардаги корхона раҳбарлари, партия ходимлари ҳамда халқ контроли группа раислари билан ҳам ана шундай учрашувлар тез-тез ўтказилиб турилибди.

Халқ контроли группалари раҳбарлари билан семинар машғулотлари ўтказиш одат тусига кириб қолган. Айниқса, комсомол прожекторлари ишига раҳбарлик масаласига қаратилган семинарлар назоратчиларда катта қизиқиш уйғотмоқда. Семинар машғулотларида группа раисларидан ташқари, комсомол комитетларининг секретарлари, халқ дружиначилари иштирок этадилар.

Иш вақтидан унумли фойдаланишга бағишланган семинарлар ҳам қизиқарли ва мазмунли ўтмоқда. Ана шундай семинарлардан бирида райком ходимлари сўзга чиқиб, қаерда ва қайси корхонада иш вақтининг қадрига етилаётганлиги ёки аксинча қимматли дамларини бой бераётганлар ҳақида мисоллар келтирди. Бунинг учун айбдор бўлган шахслар танқид қилинди. Халқ назоратчиларига конкрет йўлланма ва топшириқлар берилди.

Комитетимиз, группа ва постлар ўз иш фаолиятлари ҳақида меҳнаткашларга тез-тез ҳисобот бериб туради. Биз ўтган йили ўз активларимиз ўртасида тўрт марта ҳисобот бердик.

Район партия комитетининг бюроси корхона ва ташкилотлардаги группалар ишига малакали раҳбарлик қилишда ҳамиша бизга ёрдам бериб келмоқда.

Районда чиқадиган «Швейник» ва «Фрунзевец» номли кўпнусхали газеталар саҳифаларида халқ контроли комитети фаолиятига бағишланиб «Халқ контроли амалда» рубрикаси остида саҳифа ва подборкалар ҳам мунтазам чиқарилади. Бундай газеталар кўп нусхада нашр этилиб, райондаги барча корхона ва ташкилотларга тарқатилади.

Деярли барча корхона ва ташкилотларда «Халқ контроли» бурчаги бор. Бундай кўргазмали агитациялар «Шарқ» мебель фирмасида, қурилиш тресги ва бошқа корхоналарда, айниқса намунали йўлга қўйилган.

Комитет томонидан амалга оширилаётган ана шу сингари тадбирлар тобора яхши натижа бермоқда. «Ўзбексельмаш», асбобсозлик заводлари, трикотаж фирмаси, 2-«Строймеханизация» тресги, «Ташинжстрой» каби кўпгина корхоналардаги халқ контроли группаларининг ишлари, айниқса яхши йўлга қўйилгандир.

Бошланғич партия ташкилотлари ҳисобот-сайлов йиғилишларида группа ва постларнинг раҳбарлари ахборот бердилар. Назоратчилар адресига айтилган барча танқидий фикрлар ўрганилди, илғор тажрибалар умумлаштирилиб, группа ва постларнинг фаолиятини бундан ҳам кучайтиришга қаратилган перспектив план ишлаб чиқилди ва тасдиқланди. Ана шу план асосида январь ойида қиш қийинчиликларини бартараф этиш, аҳолига етарли миқдорда ўз вақтида озиқ-овқат, сабзавот ва картошка маҳсулотлари етказиб бериш юзасидан район пишчеторгига қарашли савдо тармоқларида текшириш ўтказилди. Назоратчилар кўпгина савдо шохобчалари ишини яхши ташкил эта олмаётганликларига оид камчиликларни аниқладилар. Бу камчиликларни тугатиш юзасидан зарур тадбирлар амалга оширилди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг халқ контроли органлари тўғрисидаги Низомидан илҳомланган район халқ контроли комитети, корхона ва ташкилотлардаги назоратчилар ҳозирги кунда доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик кўришда ҳам актив қатнашмоқдалар.

М. А. НАГАЕВ,
Киров район халқ контроли комитетининг раиси.

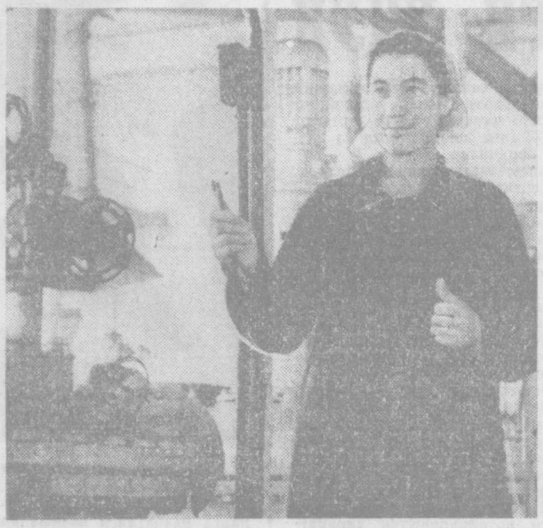

Тошкентдаги фармацевтика заводида илғор, жамоатчи ишчилар кўп. Улар доҳиймиз В. И. Лениннинг туғилганига 100 йил тўладиган кунни муносиб кутиб олиш учун ўзаро мусобақалашиб ишлаб яхши натижаларга эришмоқдалар. Химия цехининг аппаратчиси М. Жўраева ҳам бу соҳада бошқаларга ўрнак бўлаётир. У смена топшириғини доимо 120-130 процентга етказиб бажармоқда. Суратда: ўртоқ М. Жўраева.

ҲИССА

Колхоз назоратчилари ўтган йилда бир қатор ишларни амалга ошириб кўпчилик ҳурматини қозондилар. Улар хўжаликнинг турли тармоқларига бириктирилганлар. Ҳар бир назоратчи ўз участкасидаги нуқсон ва камчиликларнинг олдини олиб уларни бартараф этишга ҳаракат қиладн.

Ҳозир колхоз халқ контроли группасининг 16 аъзоси бор. Улар вақти-вақти билан рейдлар ўтказиб турибдилар. Яқинда назоратчилар техника-ремонти сифатини кўздан кечириб қатор камчиликларни очиб ташладилар. Маълум бўлишича, айрим запас қисмлар ва агрегатлар ҳамон далада экан. Назоратчилар талаби билан очиқ ҳавода қолган техника дарҳол устахонага келтирилди. Ремонт ишлари бошлаб юборилди.

Назоратчилардан Бекбулат Ҳолтоев ва Қоип Сариев ўртоқлар иш сифатидан доимо кўз-қулоқ. Улар устахона ишини текширувдан ўтказаётганларида иккита тракторнинг сифатсиз ремонт қилинганлигини пайқадилар. Ремонт қайтадан ўтказилди. Ҳозир тракторлар баҳорги экиш кампаниясига шай ҳолда турибди.

Назоратчилар қишнинг оғир кунларида ҳам бўш ўтиришмади. Ферма ва отарларда бўлиб, чорвадорлар ҳолидан хабар олиб турдилар. Қўшимча озиқ-овқат етказиб бердилар. Ем-хашак тақсимоти устидан пухта назорат ўрнатдилар. Бу ўринда назоратчилардан И. Абдуллаев билан П. Суярқулов ўртоқлар алоҳида ғайрат кўрсатишди. Улар хашак майдалайдиган агрегатни ишга туширдилар, сув ташиб келтиришни йўлга қўйдилар.

Жданов номли колхоз халқ назоратчиларининг фаолияти серқиррали. Улар барча участкаларда ишнинг соз боришн устида жон куйдирадилар. Молларни қишдан яхши олиб чиқиш, баҳорги экиш кампаниясига пухта тайёрланиш устида қайғурмоқдалар.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ,
Бўстонлиқ райони.

САНСАЛОРЛИК

Илгарилари улар жуда иноқ эдилар. Ораларидан қил ҳам ўтмасди. Ҳар бир ишни бамаслаҳат амалга оширишни яхши кўрардилар. Энди бўлса бир-бирларини кўргани кўзлари йўқ. Агар дуч келиб қолишса, борми, ади-бади айтишиб жанжал кўтаришади.

— Ҳаммасига сенлар айбдор, — дейди Савенков, — топшириқни қўл учида бажарибсизлар.

— Бўлмаган гап, — деб ўз сўзини маъқуллайди Ким, — ҳамма айтганларингизни қойил қилиб қўйдик-ку.

— Бунақа сифатсиз ишнинг кимга кераги бор? — баланд келади Савенков.

— Керак бўлмаса, билганингизни қилинг, — отдан тушса ҳам эгардан тушмайди Ким.

Икки бошлиқ ўртасидаги ана шу сингари бефойда тортишув бирнеча ойдан ортиқ давом этяпти. Икки ўртада эса турар-жой биносининг кўплаб аҳолиси ёқилғисиз қолиб, қийналяпти.

Ўзи нима гап? Жанжаллашаётган бошлиқлар кимлар?

... Ўтган йилнинг май ойлари эди. Оҳангарон газ конторасининг раҳбари Савенков билан газ-монтаж бошқармасининг Олмалиқдаги участкаси раҳбари Ким ўртоқлар ўртасида суҳбат бўлиб ўтди. Улар Оҳангарондаги 12-кварталда яшовчи хонадонлар аҳолисининг турар-жойларидаги кўмир печкаларини газ билан ишлашга ўтказиш тўғрисида келишиб олдилар. Заказчи билан пудратчи ўртасида каттакон шартнома тузилди. Шартномада ишни қачон бошлаш ва қачон тугатиш муддатлари ҳақида келишиб олинди.

Кўп ўтмай хонадонларга асбоб-ускуналарини кўтаришиб, газни монтаж қилувчилар кириб келишди. Уларнинг мақсадини билган аҳоли хурсанд бўлди.

— Жуда соз иш бўляпти-да, — деб айтишди одамлар. Кўмир ташишидан қутиладиган бўлибмиз. Тез кунда битадими?

— Бўлмасамчи, — дейишди газ-монтажчилар.

Улар ишга киришиб кетдилар. Турар-жойларга ўрнатилган кўмир печкалар бирин-кетин газга мослаштирилди. Ошхоналарга ҳам янгидан газ плиталарини келтириб жойлаштирдилар.

Бироқ дастлабки кунларда тиғизлик билан меҳнат қилишган бўлса, кейинчалик иш сусайди. Заказчи билан пудратчи ўртасида қанча-қанча бўлиб ўтган тортишувлар ва гаплардан сўнг уйларни газлаштириш иши ўтган йилнинг сентябрь ойига келиб, ниҳоят, тугалланди.

— Ана энди ҳаммаси тахт бўлди, — деб айтишди монтажчилар хонадон эгаларига. — Трубаларнинг бир учини газга уласак, вассалом.

Лекин, аҳолининг қувончи беҳуда бўлиб чиқди. Газ плиталари хўжакўрсинга ўрнатиб қўйилгандек қаққайиб тураверди. Бугун газ келиб қолар, эртага келиб қолар билан, ойлар кетидан ойлар ўтди. Бундай бепарволик ва сансалорликдан ҳуноби ошган аҳоли арзи-додини область халқ назоратчиларига етказди.

Халқ назоратчилари Оҳангаронга келиб газлаштириш соҳасида олиб борилган ишлар билан атрофлича танишдилар.

Маълум бўлишича, газ-монтажчилар ишни бошидан пухта қилмаган эканлар. Газни қабул қилиб олиб, уйларга тарқатадиган станция қурилиши сифатсиз ўтказилибди: суюқ газ келиб тушадиган цистерналар фундаментсиз ерга ўрнатилган экан. Тўғри, ўрнатишдан олдин цистерналарга металл оёқлар кийдирилган. Бироқ, бунинг ўзи етарли эмас. Станция учун танланган ернинг таги бўш, шағал тупроқ экан. Агар, бажарилган иш қабул қилиб олиниб, станцияга газ трубалар уланса, кейинчалик цистерна чўкиб кетиб, трубалар ёрилиб газ чиқиб кетиши мумкин!

— Ахир, қурилиш бошланганида нега ўзингиз томошабин бўлиб турдингиз? — деб сўрашди назоратчилар Оҳангарон газ конторасн раҳбарларидан.

— Ким билади, уларнинг ўзларига ишонган эдик-да, — деб ланж жавоб беришди улар.

— Станцияни қуришдан олдин ернинг ҳолатини текширмабсизлар-да, — сўрашди назоратчилар газ монтаж бошқармасининг Олмалиқдаги участкаси раҳбарларидан.

— Ана шунга қолганда ҳафсаласизлик қилибмиз, — дейишди уялмай-нетмай улар, — илгарилари тупроғи мустаҳкам ерларга фундаментсиз станция қуриб ўрганиб қолган эканмизда.

— Энди нима қилмоқчисизлар?

— Ҳайронмиз, — елка қисишди ҳар икки идоранинг раҳбарлари.

Шу ҳам жавоб бўлдими? Шу ҳам халқ ғами тўғрисида қайғуришми? Шуни айтарканлар-да, қорни тўқнинг қорни оч билан нима иши бор, деб.

Назоратчилар раҳбарлар билан биргаликда қўшимча резервларни қидиришди. 12-кварталга қўшни бўлган 11-ва 13-кварталларга газ келиб турибди. Вақтинчалик ана шу уйларга келадиган газ трубаларини 12-кварталга улаш керак деган, таклиф айтилди.

Яқинда бўлиб ўтган область халқ контроли комитети йиғилишида ана шу камчиликлар муҳокама қилинди. «Ангренгаз» бошлиғи Савенков ва Тошкент область газ-монтаж бошқармасининг Олмалиқдаги участкаси бошлиғи Ким ўртоқларга нисбатан қаттиқ чора кўрилди. Тез кун ичида хонадонларни газ билан таъминлашни йўлга қўйиш юзасидан тегишли тадбирлар белгилаб олинди.

Н. РИХСИЕВ.

ТАКЛИФЛАР АМАЛДА

Корхонамиз назоратчилари У. Умаров ва Н. Мосягина ўртоқлар навбатдаги рейдда марказий лабораториянинг нон ёпиш технологиясини қониқарсиз кузатганлигини аниқладилар. Бир қанча нон маҳсулотлари ҳомроқ ҳолда савдо тармоқларига жўнатилгани маълум бўлди.

Назоратчилар текширувидан сўнг технологик режимга тузатиш киритилди. Бу истеъмолчиларга ҳам, корхонага ҳам фойда бўлди. Нон ёпишнинг янгича технологиясининг жорий этилиши туфайли қисқа давр ичида 70 тонна ун тежаб қолинди. Нон маҳсулотларининг сифати яхшиланди.

Биз корхонадан ташқари бевосита нон магазинларида ҳам текширувлар ўтказмоқдамиз. 50-магазин ишини текшириб, у ерда корхонадан келтирилган нон маҳсулотларининг нотўғри тахланганлигини аниқладик. Нонлар қалаштириб ташланганлиги учун ҳам маҳсулотнинг сифати бузилган. Шунинг учун ҳам магазин 2 минг килограмм ўрнига 1400 килограммдан нон қабул қилиб келган. Текшириш натижалари савдо ходимлари иштирокида кенг муҳокама қилинди ва назоратчилар тавсияларига амал қилиш топширилди.

47, 75, 39-магазинларда ўтказилган текширувларда нонлар қандай сақланаётганлиги, санитария ҳолати кўздан кечирилди. Бу соҳада йўл қўйилган камчиликлар ҳам бартараф этилиб, нуқсонларнинг олди олинди.

37 кишидан иборат халқ контроли группаси фаолияти кучайиб бормоқда. Уларнинг эътибори маҳсулот сифатига, хомашёни тежаб-тергаб сарфлашга, торозиларининг аниқ ишлаши устидан назорат ўрнатишга қаратилган.

Назоратчилар ёрдами билан корхонамизда барча кўрсаткичлар бўйича топшириқлар муваффақиятли бажарилмоқда. Бир кеча-кундузда шаҳар магазинларига 140 тоннадан ортиқ нон маҳсулотлари чиқарилмоқда. Бундан буён корхона қувватини яна ҳам ошириб, истеъмолчиларга мазали ноз-неъматлар етказиб беришга ҳаракат қилаверамиз.

Ч. ЧЕРЕНКОВ,
Тошкентдаги 3-нон заводи.

Суратда Тошкентдаги асбобсозлик заводининг янги техникани ихтиро қилиш цехининг илғор ишчилари тасвирланган. Бу зарбдорлар смена топшириқларини сидқидилдан бажарганликлари ҳолда заводнинг жамоатчилик ишларида ҳам фаол қатнашиб келмоқдалар, халқ контроли кўмаклашув группасига яқиндан ёрдам беришяпти.

А. Тўраев фотолари.

АКТИВЛАР

Павел Яковлевич аста ўрнидан турди-да, кеча рўйхатдан ўтказиб қўйган шикоятлар билан йиғилган штатсиз активларни бир-бир таништириб чиқди. Кейин шикоятларнинг бирини пенсионер Василий Нестерович Западненкога, иккинчисини эса инженер Александр Кантеревга тутқазиб, текширишга жўнатди.

— Учинчи шикоят менда қолади. У билан ўзим шуғулланмоқчиман, — деди пировардида.

Учинчи шикоятда гап жанжалли масала устида борарди. Оҳангаронлик ишчи магазиндан кинескоп харид қилганида унинг бузуқлигидан хабари йўқ эди. Уйга келгач, ишлатолмай анча хуноб бўлди. Эртасига ўша магазинга бориб, кинескопни пештахта устига қўйди-да:

— Марҳамат қилиб, буни бошқасига алмаштириб беринг, ишламай тихирлик қилаяпти, — деди.

Сотувчилар ҳам бўш келишмади.

— Тихирлик қилаётган бўлса, устахонага олиб бориб тузаттиринг, сотилган нарсани биз яна қайтиб олмаймиз.

Устахонадагилар эса хизмат учун ҳақ талаб этишди. Ишчининг диққати ошди. Ахир, сотилган мол учун гарантияланган муддат ҳали тугагани йўқку! Шаҳар торгидагилар бунга нима дейишаркин?

Торгдагилар эса магазинчиларнинг ёнини олишди. Сотувчилар айтган гапни улар ҳам гапиришди. Ахир бўлмади. Ишчи ўтириб бу воқеанинг барчасини қоғозга туширди-да, Олмалиқ шаҳар халқ контроли комитетига йўллади.

Павел Яковлевич ўша куниёқ Оҳангаронга етиб бориб, шаҳар торгининг бошлиғи Акбаров ҳузурига кирди.

— Кинескоп жанжалидан хабарим бор, — деди Акбаров.

— Инструкциядаги кўрсатмалардан ҳам хабарингиз бордир, — масалани кўндаланг қўйди Павел Яковлевич. — Унда очиқ-ойдин «бузуқ ускуна учун устахона эмас, магазин жавобгар» деб ёзиб қўйилган. Шунинг учун ўша сотилган кинескопни магазин бошқасига алмаштириб бериши керак. Бузуғини эса акт тузиб заводга қайтариб юбориш лозим...

Павел Яковлевич Таранов қирқ уч йиллик партия стажига эга. Кўп йиллар партия ва совет органларида ишлаб катта тажриба орттирган, ҳар хил номаъқул, жанжалли ишларни қонун йўли билан оҳиста бартараф этган. Бу гал ҳам шундай бўлди. Қонун ишчини ҳимоя қилди. Кинескоп алмаштириб берилди...

П. Тарановнинг суяги меҳнатда қотган эмасми, пенсияга чиққандан кейин ҳам тинч ўтиролмади. Олдин Олмалиқ шаҳар пенсионерлар советига раислик қилди. Бу йилларда у пенсионерлар билан талайгина ишларни амалга оширди. Кейин шаҳар халқ контроли комитети ташкил этилгач, штатсиз шикоятлар бюросига бошчилик қила бошлади.

Бюронинг тўққиз штатсиз активи бор. Улар шаҳар корхоналари ва қурилишларида узоқ йиллар меҳнат қилиб катта обрў-эътибор қозонган кишилар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Василий Нестерович Западненко биринчи кон очганлардан. Николай Семёнович Кокодеев эса шаҳарга биринчи ғишт қўйганлардан. Кекса ўқитувчи А. Дигель, ветеран ишчи П. Петров — булар ҳам бюро активларидир. Бюрога тушаётган шикоятларни текшириш ва тегишли чора-тадбирлар кўришда шу отахонлар ўз дўстлари П. Тарановга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Павел Яковлевич шикоятлар рўйхатга олинган дафтарни варақлаб ўтириб активлар бажарган бир талай ишларни эсга олди.

— Айрим кишиларнинг бепарволигига ҳайрон қоласан. Турар-жойдан фойдаланиш конторасидаги ўртоқларнинг бегамлиги билан ҳамшаҳаримиз А. Захарова уйида газ ёқолмай уч ой овора бўлибди, — дейди у. — Газчилар унинг квартирасидаги плита горелкасини яроқсиз топиб, газни ўчириб кетган эканлар. Турар-жойдан фойдаланиш конторасидаги ўртоқлар дарҳол горелка учун пул ўтказиб, газни вақтида ёқиб бериш ўрнига бепарволик қилганлар. Пировардида, Захарова эмас, бошқа оилалар ҳам бир неча ҳафта сарсон бўлишган. Активларимиз аралашгач, янги горелкалар келтирилиб плиталарга газ уланди.

Бюро активлари Н. Бондеров, Г. Кочетов, А. Сосновская ўртоқларга ҳам катта ёрдам кўрсатдилар. Буларнинг шикоятлари ҳам вақтида текширилиб камчиликлар бартараф этилди.

Ўтган йили комитетга олтмишта шикоят тушди. Шикоятларнинг 53 таси штатсиз активлар кучи билан текширилди ва тадбирлар кўрилди. Қолганлари эса тегишли ташкилотларга жўнатилиб бевосита ўша жойларда ҳал қилинди.

Бу ерда бирорта ҳам шикоят изсиз қолмайди. Чунки комитетдагилар ҳар бир хат орқасида жонли киши турганлигини, у ёрдамга муҳтожлигини яхши билишади.

Шунинг учун ҳам олмалиқликлар энг қийин дамларда шаҳар халқ контроли комитетига мурожаат қиладилар ва тегишли ёрдам оладилар.

Ж. НОСИРОВ,
Олмалиқ шаҳри.

ТЕЖОҒЛИК ИШ—БЕЖОҒЛИК

Халқимизда тежоғлик иш бежоғлик, деган нақл бор. Назоратчиларимиз доимо шу нақлга амал қилиб, бинокорлик материалларидан тежаб-тергаб сарфлаш устидан пухта назорат ўрнатганлар.

Трестнинг барча бошқармаларида, 4-темир-бетон буюмлари заводи ва марказий аппаратда ташкил этилган халқ контроли комитетига кўмаклашувчи группалар ўтган йили бинокорлик материалларни сақлаш ва улардан фойдаланишни бир неча бор текширдилар. Айниқса 9, 13, 22-бошқармалар объектларида ўтказилган рейдлар самарали бўлди. Бунда назоратчилар қатор нуқсонларни очиб ташлаб уларни бартараф этишда бинокорларга яқиндан ёрдам бердилар.

Ҳар бир рейддан сўнг текширувга якун ясаладида, трест бўйича буйруқ чиқарилади. Бу буйруқда рейд ўтказилган участкалар учун масъулиятли кишилар зиммасига қатор вазифалар юклатилади, айбдорлар жазоланади.

4-темир бетон буюмлари заводи халқ контроли группаси арматура чиқиндиларидан қандай фойдаланилаётганлиги билан қизиқди. Бу рейдда металлар қониқарсиз сақланаётганлиги, чиқиндилардан унумли фойдаланилмаётганлиги маълум бўлди. Текшириш якунлари завод раҳбарларига маълум қилингач, махсус буйруқ билан арматура устахонаси бошлиғи Жумаевга виговор эълон қилинди, чиқиндиларни саралаш ва улардан фойдаланиш тадбирлари белгиланди.

Материалларни тежаб-тергаб сарфлаш бўйича трестнинг 8-бошқармасида мақтовга лойиқ тадбирлар амалга оширилган. Бошқарма назоратчилари тез-тез қурилиш майдонларида бўлиб цемент, алибастр, ғишт каби бинокорлик материалларининг қандай сақланаётганлиги билан кўп шуғулланадилар. Бу тадбир кишиларда масъулият ҳиссини оширмоқда. Ўтган йили бошқарма бўйича кўплаб тахта, 110 минг дона ғишт, 200 тонна арматура, 300 кубометр бетон тежаб қолинди.

53-бошқарма назоратчилари фаолияти ҳам ибратли. Улар пардозчилар ўртасида тежамкорлик хусусида катта тушунтириш ишлари олиб боряптилар Ҳар бир килограмм бўёқнинг нархини бинокорлар яхши биладилар. Шунинг учун ҳам тежаб-тергаб сарфлашга ҳаракат қилмоқдалар. Ўтган йили 3 тонна белила ва 2 тонна олифа иқтисод қилинди.

Назоратчиларимиз бу йил ҳам уч-тўрт марта рейд ўтказишиб, ишлаб чиқаришга катта фойда келтирдилар. Комплекс бригада бошлиғи А. Мусаев, бош механик Н. Галькин, прораб Н. Наримов, мастер В. Татор ўртоқлар рейдларда актив қатнашиб, кўплаб материалларни тежаб қолиш йўл-йўриқларини кўрсатмоқдалар. План бўйича биз қурилиш сифати, материалларни сақлаш, қурилиш таннархини арзонлаштириш масалаларида ҳам рейдлар ўтказишни мўлжаллаганмиз.

Р. ГРИГОРЬЯН,
159-қурилиш тресги халқ контроли группасининг раиси.

ИДЕОЛОГИЯ ВА ТАРБИЯ

Халқимизнинг бутун онгли ҳаёти, меҳнати ва кураши, Коммунистик партиянинг бутун фаолияти буюк Ленин номи ва таълимоти билан чамбарчас боғланган. Владимир Ильич туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик кўрилаётган шу кунларда Ленин таълимотининг улуғворлиги бутун тўлалиги билан инсоният кўз ўнгида яққол намоён бўлмоқда.

Биз янги жамият негизларини яратар, уни ривожлантирар эканмиз, Ленин ғояларига оғишмай амал қилаётганимиз туфайлигина ғалаба қозондик ва ғалаба қозонаверамиз. Социализм қуришнинг ярим асрлик тажрибаси бу ғояларнинг буюк ўзгартирувчи кучини бутун дунёга намойиш этди, мамлакатни социалистик индустрлаштириш, қишлоқ хўжалигини қайта қуриш ва маданий революцияни амалга ошириш ҳақидаги ленинча назария ва практиканинг, миллий масалани ҳал қилишда ленинча таълимот ва партия сиёсатининг тўғрилигини тасдиқлади. СССРда социализмнинг тўла, узил-кесил ғалабаси ҳамда коммунизм қурилишига ўтиш, жаҳон социалистик системасининг ташкил бўлиши — буларнинг ҳаммаси Ленин ғояларининг амалга оширилганлиги, унинг жаҳоншумул-тарихий тантанасидан дарак бериб турибди. КПСС Марказий Комитетининг Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик тўғрисида чиқарган қарорида айтилганидек, марксизм-ленинизм ғоялари Ленин партияси раҳбарлигида совет халқи амалга оширган ғоят улкан ўзгаришларда яшамоқда ва тантана қилмоқда. Марксизм-ленинизм ғоялари социалистик мамлакатлар халқларининг ютуқларида, жаҳон коммунистик ҳаракатининг, халқаро ишчилар синфининг, миллий озодлик кучларининг муваффақиятларида яшамоқда ва тантана қилмоқда.

Коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичида Маркс, Энгельс, Ленин идеяларини чуқур ўрганиш ва тарғиб қилиш партиянинг идеология соҳасидаги фаолиятининг негизини ташкил қилади.

Илмий коммунизмнинг асосчилари Карл Маркс ва Фридрих Энгельс биринчи марта инсоният тараққиётини белгиловчи факторлар масаласини илмий жиҳатдан тадқиқ қилиб, уни баён этиб бердилар, инсон тарбиясининг ривожланиш қонунини кашф қилиб, коммунистик жамиятда тарбиянинг асосий мақсадларини таърифлаб бердилар. Улар кишиларни тар- [illegible] В. И. Ленин асарларида янада кенг ривожлантирилди. Ленин меҳнаткашлар оммасини коммунистик руҳда тарбиялаш, уларни фаол ижодий меҳнатга жалб қилиш, янги кишини шакллантиришнинг назариясини ҳар тарафлама чуқур ишлаб чиқди. Ленин ёзган эдики, омманинг онгини ривожлантириш ҳамиша бутун партия ишининг асоси ва бош мазмуни бўлиб қолаверади. У партиядан тарбиялаш, ишонтириш санъатини эгаллаб олишни талаб қилди. Бу борада ўзи намуна бўлди, коммунистларни омма қаерда бўлса ўша ерда ишлашга, уларнинг ақл-идроки ва қалбига йўл топиб иш кўришга даъват қилди. Ленинча тарбия принциплари коммунистик жамият кишисини ғоявий шакллантиришнинг мураккаб процессини ўз ичига олади. Янги жамият қуриш давомида бу принциплар Коммунистик партиянинг ижодий меҳнати, тажрибаси билан бойимоқда, янги мазмун касб этмоқда.

СССРда социализм ва коммунизм қуриш тажрибаси марксизм-ленинизмнинг янги жамиятни қуришда ва уни ривожлантиришда Коммунистик партиянинг ҳал қилувчи роли тўғрисидаги таълимотини тўла тасдиқлади. Партия ўзининг кўп қиррали фаолиятида ҳамиша марксизм-ленинизмга, унинг мустаҳкам принципларига таянди ва таянмоқда. У совет жамиятига илмий раҳбарлик қилишни амалга ошириб, идеология ишига доимо диққат-эътибор бермоқда, барча меҳнаткашларнинг ғоявий чиниқишлари ҳақида ғамхўрлик қилмоқда, оммани сиёсий тарбиялаш форма ва методларини тобора такомиллаштирмоқда.

Коммунистик қурилиш муваффақияти учун оммани ғоявий-сиёсий тарбиялашнинг ленинча принципини ижодий қўлланиш ва уни ривожлантириш ғоят муҳим аҳамият касб этади. Бу эса юксак ғоявийлик, чуқур партиявийлик, буржуа идеологиясига муросасизлик, идеология ва ташкилотчилик ишининг уйғун алоқасини ўзида мужассамлантиради.

Партия XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитети шундан кейинги пленумларининг қарорлари коммунистик тарбиянинг ленинча [illegible] Партия ғоявий-сиёсий ишни [illegible] учун курашнинг қудратли факторига айлантирди. Коммунистик партиянинг идеология, ғоявий-сиёсий иш соҳасидаги кўп йиллик улкан ишининг буюк натижаси янги кишини — коммунизм қурувчисини тарбиялаш бўлди.

Ўзбекистон Коммунистик партияси КПССнинг жанговар отрядларидан бири сифатида меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий тарбиялашда маълум тажриба тўплади. Бутун мамлакатда бўлгани каби республикада ҳам ғоявий турмуш активлашиб, янги босқичга кўтарилмоқда. Ўзбекистон партия ташкилотларининг иш тажрибасини ўрганиш шундан далолат берадики:

улар идеология ишини кўпроқ чуқур ўйлаган ҳолда координация қилмоқдалар, оммага ғоявий таъсир қилишнинг янги форма ва методларини такомиллаштирмоқдалар, янги воситаларни мукаммаллаштириб, уни қўллаб-қувватламоқдалар;

омма орасидаги ғоявий-сиёсий ишни табақалаштириб олиб бориб, кишилар билан индивидуал ишлашга кўпроқ эътибор бермоқдалар;

партиянинг қуйи звенолари — бошланғич партия ташкилотларининг, шунингдек район ва шаҳар партия комитетларининг меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги ролини оширмоқдалар.

Партия органлари раҳбарлигида барча жамоат ташкилотлари: касаба союзлар, комсомол, ижодий бирлашмалар, адабиёт ва санъат арбоблари, «Билим» жамияти ташкилотлари, маданий-оқартув муассасалари республикамизда ғоявий-сиёсий иш фронтини муттасил кенгайтириб бормоқдалар.

КПСС Программаси, партиянинг XXIII съезди жамиятнинг ҳамма аъзоларида илмий марксча-ленинча дунёқарашни шакллантиришдек ғоят муҳим вазифани олға сурди. Шу муносабат билан марксизм-ленинизм пропагандасининг аҳамияти, бу пропагандага бўлган талаблар ошиб бормоқда. Партия ташкилотларининг иши илмий коммунизм идеяларини ҳар [illegible]

Пропаганданинг таъсирчан воситаларидан бири сиёсий маориф системасидир. Уч йилдан буён бизда мавжуд бўлган партия ўқувининг янги системаси ўзини тўла оқлади. Марксча-ленинча фанни ўрганишда аввалги юзаки ёндошиш ўрнига партия маорифи мактабидан иборат янги принцип ва метод қўлланила бошланди. Сиёсий билим асосларини ўрганиш, марксизм-ленинизмнинг таркибий қисми — партия тарихи, фалсафа, сиёсий иқтисод ва илмий коммунизмни ўрганиш бу таълим негизини ташкил этди. Ҳозир Ўзбекистонда бутун мамлакатда бўлгани каби марксча-ленинча назарияни пропаганда қилиш ва ижодий ўрганиш учун яхши шароит яратиб берилган. Ўзбекистон партия ташкилотлари кадрларнинг назарий ўқуви соҳасида жиддий ўзгаришларни амалга оширдилар. Ҳозир 450 мингдан ортиқ коммунист ва партиясиз активлар сиёсий билим асосларини, партия тарихи, сиёсий иқтисод, марксча-ленинча фалсафа ва илмий коммунизм асосларини ўрганмоқдалар.

Коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишда, коммунистик ижтимоий муносабатларни шакллантиришда ва янги кишини тарбиялашда раҳбар партия, совет ва хўжалик ходимлари катта роль ўйнайди. В. И. Ленин раҳбарларнинг омма билан жонли алоқада бўлишига, партия сиёсатининг тўғрилигига оммани ишонтира билишга, оммадан ўрганиш ва унга ўргатишга катта аҳамият берар эди. У ўргатардики, сиёсатда шахсий намуна кўрсатиш ва йиғинларда сўзлаш жуда катта аҳамиятга эга. Бусиз сиёсий фаолият бўлмайди. Омма билан бирликнинг [illegible] алоқада бўлишнинг [illegible] Ленинниңг ўзи- [illegible]

Партия XXIII съезди қарорларига мувофиқ, барча раҳбар ходимлар ҳозирги замоннинг актуал масалалари бўйича меҳнаткашлар олдида мунтазам равишда чиқиш қилмоқдалар. Бу эса омма билан алоқани янада мустаҳкамлайди, ғоявий-сиёсий ишни янги босқичга кўтаради.

Ана шу кунларда бутун мамлакатда, Тошкент областида ҳам Ленин ўқишлари кўплаб ўтказилмоқда. Партия комитетларида, муассасаларда, корхона ва колхоз-совхозларда, ўқув юртларида доимий иш олиб борувчи лекторийлар ишлаб турибди. Областнинг ҳамма жойларида Ленин жумаликлари, лектор куни, лектор ҳафтаси ўтказиш яхши анъана бўлиб қолди. Омма билан алоқанинг бу формасидаги хусусият шундан иборатки, бу йиғинлар бевосита цехларда, бригадаларда, қурилиш объектларида, клублар ва қизил бурчакларда ўтказилмоқда.

Партия ташкилотлари учун меҳнаткашлар орасида иш олиб боришдан ҳам муҳимроқ вазифа йўқ. Омма билан мустаҳкам алоқада бўлган, халқ билан жонли алоқа қилишда Лениндан ҳамиша таълим олган раҳбаргина ҳурматга лойиқдир.

Ленин шуни доимо уқтирар эдики, кишиларда дунёқарашни шакллантириш коммунистик қурилиш практикаси билан чамбарчас боғлангандир. Онгли меҳнат давомида коммунистик жамият актив қурувчилари сифатида кишиларимизнинг онги ҳам ўсиб ривожланиб боради. Шунинг учун ҳам идеологик ишни хўжалик ишидан ажратиб бўлмайди. Янги кишини тарбиялаш вазифаси фақат пропаганда ва агитация воситалари билангина амалга оширилади, деб ўйлаш хато бўлур эди.

Ўзбекистон партия ташкилотларининг идеология иши марказида меҳнаткашларни юксак сиёсий онглилик ва меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашдек энг муҳим вазифа турибди. КПССнинг кейинги съездлари қарорларини амалга оширишда бизда сиёсий тажриба мактаблари, коммунистик меҳнат мактаблари кенг қанот ёйди, улар йил сайин кенгайиб тарбиявий роли ортиб бормоқда. Тарбиявий ишнинг бу формасидаги муҳим омил шундан иборатки, у ишчилар синфининг ғоявий-сиёсий ва аҳлоқий тарбиясини, илғор тажриба, ишлаб [illegible]

Пойтахт областининг партия ташкилотлари кейинги йилларда бевосита омма яшаётган жойда ғоявий-сиёсий ва тарбиявий ишнинг мунтазам системасини яратдилар. Доимий ишлаб турувчи лекторийлар, меҳнаткашлар яшайдиган жойлардаги агитпунктлар, халқ университетлари, савол-жавоб кечалари, революцион шуҳрат клублари, адабий кечалар, ўқувчилар конференциялари, интернационал дўстлик кечалари — оммага ғоявий таъсир ўтказишнинг форма ва воситалари ана шулардан иборатдир.

Сиёсий ташкилотчилар иши ҳам таркиб топиб, мустаҳкамланиб бормоқда. Ҳозирги вақтда 16 мингдан ортиқ киши — партия, совет ходимлари, инженер-техник, қишлоқ хўжалик мутахассислари сиёсий ахборотчи сифатида партия ва давлатимизнинг ички ва ташқи сиёсатини меҳнаткашларга чуқур тушунтириб бермоқдалар, уларни мамлакатимизда ва чет элларда бўлаётган энг муҳим воқеалардан хабардор қилмоқдалар. Тошкентдаги тўқимачилик комбинати, «Главташкентстрой» ва бошқа жойлардаги сиёсий ахборотчилар иши диққатга сазовордир.

Партия ташкилотлари тарбиявий ишнинг форма ва методларини такомиллаштириб ва улардан ижодий тарзда фойдаланиб, пропаганда ва агитацияни янада конкрет, табақалашган тарзда олиб бориш имконини берадиган янги методларни янада кенг қўлламоқдалар. Кейинги йилларда сиёсий ташкилотчилар иши кенг қанот ёйди. 1962 йилда Тошкент областида вужудга келган бу ишнинг ташаббускорлари — сиёсий ташкилотчилар эндиликда бевосита меҳнаткашларнинг хонадонларида тушунтириш ишларини олиб бормоқдалар.

Меҳнаткашларни, айниқса ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашда тобора кенг тарқалаётган тематик кечалар, шунингдек уч авлод вакиллари билан учрашувлар, Октябрь революцияси, Гражданлар ва Улуғ Ватан уруши қатнашчиларининг, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонларининг, республиканинг донгдор кишилари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларининг чиқишлари яхши натижа бермоқда.

Тошкент областида атеистик пропаганданинг кўпгина янги форма ва методлари таркиб топди. Маданият уйлари ва клублар, атеизм университетлари, илмий атеизм бурчаклари ва хоналарининг ходимлари динга ишонувчилар орасида иш олиб бориб, уларга диний урф-одатлар ва қарашлардан қутилишларида ёрдамлашмоқдалар. Атеизм масалалари бўйича туркум лекциялар ташкил қилиш, ишчиларнинг фан ва техника арбоблари билан учрашувлари, химия ва физика кечалари, савол-жавоб кечалари, оғзаки журналлар, кўчма планетарийлар, атеизм бўйича кўргазмалар ҳам яхши самара беряпти.

Бутун идеология ишига қўйилаётган талабларнинг моҳияти шундан иборатки, уларнинг даражаси коммунистик қурилишнинг улуғвор планларига мувофиқ бўлиши лозим. КПСС XXIII съездининг қарорларига мувофиқ идеология иши марксча-ленинча таълимотни ривожлантиришда ҳозирги замон даражасига кўтарилмоғи, совет кишиларининг тобора ўсиб бораётган ғоявий ва маданий талабларига жавоб бермоғи керак. Коммунистик қурилиш тажрибаси асосида марксизм-ленинизм назариясини ижодий ривожлантириш партия ташкилотларининг фаолияти учун ғоят муҳим аҳамиятга эгадир.

Жамиятимиз тараққиётининг ҳозирги босқичида идеология ишини ташкил қилишда илмий ёндошиш талаб этилади. Ғоявий-сиёсий ишнинг форма ва методларидаги илгари мавжуд бўлган энг яхши анъаналарни авайлаб сақлаб, омманинг ижоди туфайли бунёдга келган янги форма ва методларни ривожлантириб, такомиллаштириб бориш лозим.

Бизнинг синфий душманимиз — империализм социалистик тузумга, унинг принципларига қарши қўпорувчилик ишини олиб бораётган ҳозирги шароитда буржуа идеологиясига, унинг ишчилар синфи ва меҳнаткаш халқ сафларига суқулиб киришига қарши кескин кураш олиб бориш зарур. Чунки совет кишиларини коммунизм руҳида тарбияламай ва буржуа идеологиясининг қолдиқларини йўқотмай туриб, коммунистик жамият қуриш мумкин эмас. Партиянинг XXIII съезди қарорларида айтилганидек, буржуа идеологиясининг [illegible] коммунистик руҳда тарбиялашнинг асосий вазифаларидан биридир.

М. ИСКАНДАРОВ,
тарих фанлари кандидати.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ. Жанубий Вьетнамни озод қилиш Миллий фронтининг энг намунали артиллерия қисмларидан бири 1968 йилда Американинг олтита ҳарбий кемасини ер билан яксон қилди. Улар душманнинг учта самолетини уриб туширдилар ва жангда америкалик 700 солдатни ўлдирдилар. Суратда: мазкур қисм жангчиларидан бир группаси.

ВИА-ТАСС радиофотоси.

В. РОШЕНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ПАРИЖ, (ТАСС). Франция Компартиясининг Бош секретари Вальдек Роше Банье шаҳрида бўлиб ўтган партия активи йиғилишида сўзга чиқиб, ФКП Марказий Комитети мамлакатда ўтказилажак референдумда французларни «ёқламаймиз» деб айтишга чақирди, деди. ФКП коммунистларни актив кампания олиб боришга, референдумни илғор демократия ва социализм учун умумий кураш босқичига айлантиришга чақиради.

Вальдек Роше Вьетнамдаги воқеалар хусусида гапириб, Вьетнам халқининг ўз мустақиллиги учун олиб бораётган қаҳрамонона кураши янгидан-янги ғалабалар билан нишонланмоқда ва АҚШ қатъий мағлубият ёқасида турибди, деди.

ФКП Бош секретари Ғарбий Берлинда Германия Федератив Республикаси президенти сайловини ўтказишга уринаётган Ғарбий Германия раҳбарларининг иғвогарлик сиёсати тўғрисида муфассал тўхталиб ўтди. «ГФР раҳбарларининг мақсадлари, — деб таъкидлади В. Роше, — Ғарбий Германия иккинчи жаҳон уруши натижаларини шубҳа остига қўйишни истаётганлигини яққол кўрсатади». «Бизнинг партиямиз ГФР атом қуролига эга бўлишига қарши, Европада урушдан кейинги чегараларнинг ҳурмат қилиниши учун, Германия Демократик Республикаси тан олиниши учун, 1969 йилда Франция НАТО блокидан буткул чиқиб кетиши учун кураш олиб бормоқда», — деди В. Роше.

ЭШКОЛ ҚАРОРГОҲИ ЎҚҚА ТУТИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 25 февраль. (ТАСС). Араб ватанпарварлари кеча тунда Исроил бош министри Эшколнинг Даганиядаги (Иордан дарёсининг водиси) қароргоҳига реактив снарядлар ёғдирдилар.

ЮПИ агентлиги Исроилнинг расмий ахборотига асосланиб хабар беришича, ўққа тутиш чоғида Эшкол Қуддус шаҳрида бўлган.

ИСРОИЛ БОШ МИНИСТРИ ВАФОТ ЭТДИ

ЛОНДОН, 26 февраль. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Қуддусдан хабар беради: Исроил бош министри Леви Эшкол бугун эрталаб юрак ўйноғи тутиб вафот этди.

СУВАЙШ КАНАЛИ ЗОНАСИДА ОТИШМА

ҚОҲИРА, 25 февраль. (ТАСС). Ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битимни Исроил ҳарбийлари тағин бир марта буздилар.

Бирлашган Араб Республикаси қуролли кучлари қўмондонлигининг бу ерда эълон қилинган ахборотида шундай дейилади: кеча маҳаллий вақт билан соат 19 дан 50 минут ўтганда Исроил бўлинмалари Сувайш шаҳридан шимолий районда Бирлашган Араб Республикаси қўшинларининг позицияларига пулеметдан ўт очдилар. БАР қўшинлари бунга жавобан ўт очиб, Исроил томонини ўқ отишни тўхтатишга мажбур қилди.

Миср томони талафот кўрмади, дейилади ахборотда.

ҚАМСИТУВЧИ ҚАРОРГА ҚАРШИ

НЬЮ-ЙОРК, 25 февраль. (ТАСС). Польша Халқ Республикасининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузуридаги доимий вакили Б. Томорович кеча Бош секретарь У Танга йўллаган мактубида бирлашган миллатлар тараққиётининг иккинчи ўн йиллигини ўтказиш тайёргарлик комитети ишида қатнашишдан Польша воз кечганлигини маълум қилади.

Бу комитетни тузиш БМТ Бош ассамблияси XXIII сессияси раисининг вазифаси бўлган. У, БМТга аъзо бўлмаган Германия Федератив Республикасини Ғарб давлатлари гуруҳининг тазйиқи остида шу комитет составига киритган. Бу қадам социалистик давлатларга, жумладан комитет ишида қатнашиш имкониятидан маҳрум қилинган ГДРга нисбатан камситиш сиёсатини ўтказишга интилаётган доираларни рағбатлантириш бўлди.

ФРАНЦИЯНИНГ АНГЛИЯГА ЮБОРГАН НОТАСИ

ПАРИЖ. Франс Пресс агентлигининг хабар беришича, шу йилнинг 4 февралида президент де Голль Англиянинг Париждаги элчиси К. Соумс билан қилган суҳбат тўғрисидаги ҳисоботдан Англия дипломатия каналлари ва матбуотида фойдаланилганлиги муносабати билан Франция ҳукумати Англия ҳукуматига расмий нота йўллади. Президентнинг таклифларини бузиб кўрсатувчи бу ҳисоботни на президент секретариати, на Франция ташқи ишлар министрлиги, деб ёзади агентлик.

(ТАСС).

БОНН АТОМЧИЛАРИ ИШ УСТИДА

Яқинда матбуотда Ғарбий Германияда химия-бактериология урушига тайёргарлик кўрилаётганлиги ҳақида ахборот эълон қилди. Ана шу ахборот 1968 йилнинг ноябрь ойида Германия Демократик Республикасига ўтган Ғарбий Германия олими Эренфрид Петрас баёнотига асосланиб берилган эди.

Ўтган йилнинг охирги ойлари ва шу йилнинг январида ГДРга Ғарбий Германиядан яна олти олим ўтди. Улар орасида ядро физикаси соҳасида жаҳонга машҳур бўлган мутахассислар бор. Бу олимлар ГДРдан сиёсий бошпана сўрадилар, уларнинг виждони ва эътиқоди Боннинг ўз ядро қуролини тайёрлашда иштирок этишга йўл қўймади.

1968—1972 йилларга мўлжалланган бешйилликда Бонн ҳарбий бюджетга 100 миллиард маркадан ортиқ пул ажратди. Бунда ҳамон атом тадқиқотлари ва ракета техникасини маблағ билан таъминлаш тобора ўсиб бораётганлиги ҳисобга олинмаган. Бонн ядро қуролига уч йўл билан эришмоқчи.

Биринчи йўл биргаликдаги стратегик планлаштириш ва ҳамкорликда қарор қабул қилишга таъсир ўтказишдан иборат бўлиб, бу йўл Қўшма Штатлар кўнмаётганлиги сабабли ҳанузгача бирор натижа бермаётир.

Иккинчи йўл Бонн раҳбарлигида атомга эга бўлган Ғарбий Европани «учинчи буюк давлат»га айлантиришдан иборатдир. Ниҳоят, учинчи йўл — Боннинг 1955 йилдан буён ядро қуролини ишлаб чиқаришга уриниб келаётганлигидир.

Бироқ мавжуд халқаро ҳуқуқлар қоидасига мувофиқ Бонн ядро ва ракета қуролларига эга бўлиш ёки бундай қуролларни ишлатиш ҳуқуқидан маҳрум. Ғарбий Германиянинг бу соҳадаги хатти-ҳаракатлари фашистлар Германияси устидан ғолиб келган давлатларнинг 1945 йилги Потсдам битими, шунинг- [illegible] 1955 йилги Париж шартномасига [illegible] келади.

Ғарбий Германия ядро энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш ҳақидаги сохта сўзларни парда қилиб олиб, аслида атом электр станцияларида тоза плутоний ишлаб чиқармоқда. Бу плутонийлар 70 та атом бомбаси тайёрлашга кифоя қилади. Ана шу ядро реакторлари Карлсруэ ва Юлихда бўлиб, бевосита Бонн давлати қўл остидадир.

Агар ГФР ўзининг энергетика проблемаларини атом электр станцияларининг яхлит тармоғини вужудга келтириш йўли билан ҳал этишга интилганида эди ҳеч ким унга ҳатто таъна ҳам қилмасди. Гап шундаки, Ғарбий Германия инженерлари бу электр станциялар лойиҳасини ишлаб чиқишда электр энергиясидан кўра кўпроқ парчаланувчи моддалар олиш тўғрисида бош қотирмоқдалар. Бундай моддалар ҳарбий мақсадлар учун фойдаланилади.

ХАЛҚАРО МАВЗУДА

Уран-235 ёки плутоний қўшилган табиий уран махсус янги реактор — кўпайтиргичларда ишлатиладики, бу нарса ғарбий немисларни, уларнинг ўз таърифи билан айтганда, «жаҳон ядро энергияси ишлаб чиқарувчиларининг илғор отряди»га айлантиради.

Бироқ, на реактор — кўпайтиргичлар, на регенераторлар (қайта тикловчилар) ҳозирги вақтда ГФРнинг ҳам ҳарбий, ҳам тинч мақсадларда ишлатиладиган парчаланувчи моддаларга бўлган барча эҳтиёжларини қондира олмайди. Ғарбий Германияда изотопларни парчалайдиган йирик заводлар қурилаётганлиги Боннинг ўз атом қуролига эга бўлиш учун зўр бериб уринаётганлигини равшан кўрсатиб турибди.

ГДРга ўтган олимлар илгари фашистларни қурол билан таъминлаш устида ишлаган 26 олим ва чиновникнинг номини айтиб берилди. Улар ҳозирги вақтда Ғарбий Германияда олиб борилаётган ядро тадқиқотлари билан машғулдирлар. Кил университетининг профессори, ядро физикаси масалалари билан шуғулланувчи Эрих Багге 1939 йилдаёқ атом ядросини парчалаш бўйича тажриба планини ишлаб чиққан эди. 1957 йилда эълон қилинган китобида у Гитлерга ядро қуроли тақдим эта олмаганидан афсусланаётганлигини ёзган. Ўтмишда нацистларнинг «маҳфий қуроли» устида ишлаган доктор Адольф Бетхер бугунги вақтда Юлихдаги атом тадқиқотлари маркази правлениесининг аъзоси лавозимини эгаллаб турибди. Бир вақтлар заҳарловчи газлар яратиш устида ишлаган доктор Вальтер Шнурр ҳозирда эса Карлсруэдаги атом тадқиқотлари марказида зўр таъсир кучига эга.

«Кайзер—Вильгельм — Гезельшафт» жамиятининг собиқ бош директори доктор Эрнст Тельшов эндиликда водород бомбалари тайёрлаш учун катта аҳамиятга эга бўлган тадқиқот ишларини олиб бормоқда. Шунингдек, нацистлар ҳарбий саноати ташкилотчиларининг номлари ҳам тилга олиндики, Бонндаги ядро бўйича тадқиқот ишларини бошқариш бутунлай ўшаларнинг қўлидадир. Буларнинг бири молия капиталининг кўзга кўринган вакили доктор Герман Иозеф Абс бўлиб, ҳозирги вақтда у «немис атом комиссияси»нинг аъзосидир. Яна бири князь Отто Бисмарк эса нацистлар даврида дипломат эди, ҳозирги вақтда немис «атом форуми» президиумининг аъзоси ҳисобланади. «Немис атом комиссияси»га собиқ Бонн министри доктор Герхард Штольтенберг бошчилик қилмоқда. Немис «атом форуми»га эса доктор Карл Кинаккер раҳбарлик қилаётир.

Атом қуроли ишлаб чиқариш юзасидан профессор Мартин раҳбарлигида Килда, профессор Байерле раҳбарлигида Ахенда, профессор Грот раҳбарлигида Боннда ва профессор Беккер раҳбарлигида Карлсруэда, шунингдек «Гутехоффнунг схютте» фирмаси томонидан Штерградда иш олиб борилмоқда.

Ҳозирги вақтда федератив республика парчаланувчи материаллардан ҳарбий мақсадларда фойдаланмаслигини, чунки бундай материал қатъий назорат остига олинганлигини айтиб, жаҳон жамоатчилигининг кўзини бўяшга интилиб келмоқда. Бироқ айтиш керакки, бундай назорат фақат қоғоздагина бўлиб, расмиятчиликдан нарига ўтмаётир.

1968 йилгача Карлсруэдаги ядро тадқиқотлари марказида бойитилган уран-235 ва плутоний-239 нинг бир неча килограмми йўқолди.

«МАН» фирмаси (Мюнхен) Ғарбий Германияда ҳаво-реактив двигателлари ишлаб чиқариш соҳасидаги етакчи фирмалардан саналади. Фирма бундесвер ва НАТОга аъзо бўлган бошқа давлатлар қуролли кучларининг товушдан тез учадиган қирувчи-бомбардимончи самолётлари учун двигателлар конструкциясини ишлаб чиқиш, тайёрлаш ва хизмат кўрсатишга ихтисослашган. Маълумки, бундай самолётлар ядро қуроли ташийдиган воситадир.

Федератив республиканинг ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартномага имзо чекишдан бош тортганлиги ГФРнинг юз минглаб кишиларнинг ёстиғини қуритадиган хатарли йўлдан, Хиросима ва Нагасаки фожиасини такрорлаш йўлидан бораётганлигини кўрсатмайдими? Жаҳон жамоатчилиги Ғарбий Германиянинг ядро қуролига эга бўлишига сира йўл қўймаслиги, федерал республиканинг урушқоқ, аламзада кучларини хавфли йўлдан қайтариш учун барча зарур чораларни кўрмоғи керак.

Евг. БЛОК,
«Тошкент ҳақиқати»нинг халқаро шарҳловчиси.

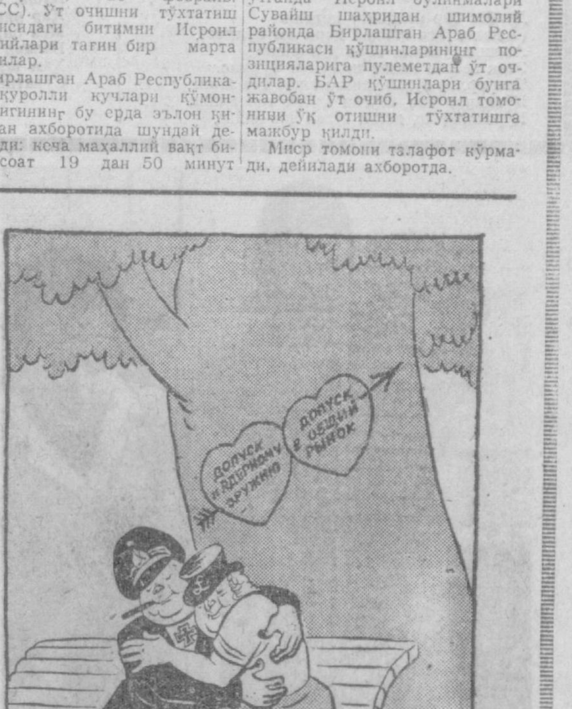

Бонн—Лондон севги романи.

Борис Ефимов фотоси. («Известия»дан).

ЎЗБЕК ОЛИМЛАРИ — СССР МЕДИЦИНА ФАНЛАРИ АКАДЕМИЯСИНИНГ МУХБИР АЪЗОЛАРИ

Яқинда Москвада СССР Медицина фанлари академиясининг XXVII сессияси бўлиб ўтди. Сессияда шу академияга янги академиклар ва мухбир аъзолар ҳам сайланди.

Шуниси қувончлики, янги сайловда ўзбек медик олимларидан ҳам академияга сайланди. Ленин мукофотининг лауреати профессор Ражаб Исломбеков академияга мухбир аъзо бўлиб сайланди. Медик олим бўқоқни даволаш соҳасидаги қимматли тадқиқотлари эвазига бундай шарафга муяссар бўлди.

Радиология бўйича қатор муҳим тадқиқотлар олиб борган машҳур шифокор Ж. Н. Маҳсумов ҳам академияга мухбир аъзо қилиб сайланди.

ҚИШЛОҚ ЧИРОЙИГА ЧИРОЙ ҚЎШИЛМОҚДА

Бектемир қишлоғидан ҳар сафар ўтганимизда, бу ердаги янгиликларни кўриб, кўнглимиз хушнуд бўлади.

Илгари бўш ётган жойда кутубхонами, болалар боғчасими, дорихонами, ҳаммомми қад кўтариб, қишлоқ чиройига яна бир бор чирой қўшган бўлади. Атрофга завқ билан боқар экансан, беихтиёр Бектемирнинг ўтмиши кўз олдингга келади.

Нимасини айтасиз, илгарилари бу қишлоқ қамишзор, тўқайзор, бир томони ботқоқликдан иборат эди. Бири-биридан узоқда, кўримсиз, пастқам уйлар кўзга ташланарди.

Энди-чи? У кезлар ортда қолди. Азамат кишилар жонажон партия ва ҳукуматимизнинг чексиз ғамхўрлиги, беқиёс ёрдамлари билан Бектемирни яшнаб гуркираган, обод ва файзли, аҳоли гавжум чинакам социалистик қишлоққа айлантирдилар.

Унинг территориясида катта пахта тозалаш заводи ишлаб турибди. Йирик автобаза эл хизматида. Ҳашаматли клуб, кинотеатр, қишлоқ фарзандлари билим чашмаларидан баҳраманд бўлаётган қатор мактаблар, эркатойлар тарбияланаётган болалар боғчалари, беморлар шифо топаётган касалхона, дорихоналар, ҳаммом ва кутубхоналар Бектемирнинг қиёфасини батамом ўзгартириб юборган.

Охунбобоев қишлоқ Совети, унинг жонкуяр депутатлари, доимий комиссиялари аъзолари бу ерда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, ободончиликка кенг йўл очиб бериш, аҳолига маданий ва маиший хизмат кўрсатиш соҳаларида халқ вакиллари сифатида ўзларига билдирилган ишончни оқлаб келмоқдалар.

Қишлоқ Советининг депутати А. Кулагина раис бўлган қишлоқ хўжалиги бўйича доимий комиссия аъзолари деҳқонларга, чорвадорларга яқиндан ёрдам бермоқдалар. Ўтган йили об-ҳаво ноқулай келди. Баҳорда сел кетиб, дўл ёғиб катта-катта пайкалларга қайтадан чигит экилди. Азамат пахтакорлар оғирликни мардона туриб енгдилар. Депутатлар ҳамиша улар билан бирга бўлиб, ҳар бир ишга бош-қош бўлиб турдилар. Ўша йили Охунбобоев номли колхоз 1510 гектар ернинг ҳар гектаридан 27, 37 центнердан «оқ олтин» кўтариб, Ватан топшириғини ортиғи билан бажарди. Хўжаликда чорва маҳсулотлари, дон етиштириш планлари ҳам ортиғи билан адо этилди.

Колхоз ишлаб чиқариши ривожланиб, олинаётган даромад кўпаяётгани сари кишиларнинг орзу-умидлари ҳам ушалиб, ҳаёт йилдан-йилга фаровонлашиб бормоқда.

Депутат А. Ортиқхўжаев раис бўлган маданий-оқартув ва ободонлаштириш бўйича доимий комиссия аъзоларининг олиб бораётган ишлари ҳам мақтовга лойиқ. Улар янги турар-жой биноларини қуриш, ҳовли тўйлари ўтказиш, жамоат биноларини тиклаш, хонадонларни Ильич нурлари, газ, водопровод сувлари билан таъминлаш соҳаларида яқиндан ёрдам бермоқдалар. Йўлларни текислаш, асфальт ётқизиш, кўприклар қуриш соҳасида кенг жамоатчиликка таяниб, ўзлари ташаббус кўрсатмоқдалар.

Мана, яқин икки-уч йил ичида колхоз правлениесининг ҳашаматли биноси, ҳаммом, кўркам чойхона, кутубхона қурилди. Бу жойлар эндиликда деҳқонларнинг гавжум қароргоҳларига айланиб қолди.

— Бизнинг Охунбобоев қишлоқ Советида 70 депутат бор, — дейди қишлоқ Советининг раиси Қўчқор ака Бойзоқов, — уларнинг ҳаммаси ҳам ишчан, серҳаракат, одамларга меҳрибон, ташаббускор кишилар. Улар ҳамиша сайловчиларнинг турмушлари фаровон бўлиши, қишлоқ ободончилиги, келажак истиқболи ҳақида ўйлайдилар.

Қишлоқ қанчалик чирой очиб, обод бўлса, одамларнинг кўнгли шунчалик шод бўлади, дейдилар. Ҳа, Бектемирга бир келинг, унинг ҳозирги жамолини томоша қилинг. Мақтаса арзийдиган, йилдан-йилга жамол очаётган қишлоқ у.

С. КАРИМОВА,
Ўрта Чирчиқ райони.

Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик юбилейига пойтахтимиздаги чинни заводининг коллективи ҳам катта тайёргарлик кўрмоқда. Завод маҳсулотлари Ўрта Осиё республикаларига ҳам кўплаб жўнатилмоқда. Шу кунларда чиннисозлар юбилейга атаб янги хил чинни буюмлари, турли кўзалар тайёрлашмоқда. Суратда: рассом Надежда Муратова кўзага доҳий расмини солмоқда.

И. Глауберзон фотоси.

ДОҲИЙ ЮБИЛЕЙИГА

Ўзбекистон халқлари тарихи музейи В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик кўрилаётган мана шу кунларда, айниқса, сергавжум.

Музей очилишидан роса бир соат олдин ҳам кираверишда кўпгина меҳмонлар тўпланишиб турганини кўриш мумкин. Булар ишчилар, яқин атроф районлардан келган колхозчилар, студентлар, мактабларнинг ўқувчиларидир. Улар музейга Ўзбекистонда революцион ҳаракатнинг ривожланиши ҳақида ҳикоя қилувчи материаллар билан танишиш учун келадилар.

1905—1907 йилларда Тошкентда ишлаб турган биринчи яширин босмахона, 1912 йилги сапёрлар қўзғолони раҳбарларининг фотосуратлари, Ўзбекистонда халқ хўжалиги ва илм-фанни ривожлантиришда В. И. Ленин кўрсатган буюк ғамхўрликларнинг аҳамияти ҳақида гувоҳлик берувчи ҳужжатлар томошабинлар диққатини ўзига жалб этади.

Ҳозир музейда «Ленин ва Ўзбекистон» виставкасини очишга тайёргарлик кўрилмоқда. Айни бир вақтда экскурсиялар тематикасини кенгайтирилмоқда. Эндиликда улар анча кўп бўлади. «В. И. Ленин ва партия қурилиши масаласи», «В. И. Ленин ва Туркистонда миллий масаланинг ечилиши», «Пахтачиликни ривожлантириш ҳақида ленинча декретлар», «Ленин мукофоти лауреатлари» — бу музейдаги янги экскурсия темаларидир.

Тошкент янгиликлари

ҚОРАҚАЛПОҚЧАДАН ТАРЖИМАЛАР

Ғафур Ғулом номли нашриёт томонидан қорақалпоқ адабиёти ва санъати ҳафталигига бағишлаб чиқарилган китоблар орасида «Қорақалпоқ шеърияти антологияси» энг ажойибидир. Унга халқ ижодиёти, классик ва ҳозирги давр адабиётининг энг яхши асарлари кирган. Қорақалпоқ шеъриятининг буюк устози Бердах, ҳозирги давр шоирлари С. Мажитов, Х. Сеитов, Б. Каипназаров ва бошқалар ижодига мазкур китобда кенг ўрин берилган.

Талантли адиб Т. Каипбергеновнинг «Қорақалпоқ қизи» романи ва қардош республика энг яхши шоирларининг бир неча шеърий тўпламлари босмадан чиқди.

МОСКВАГА, ВИСТАВКАГА

Мамлакатимиз мўйқалам усталари Москвага, акварелчи-рассомларнинг Бутуниттифоқ виставкасига ўзларининг беш мингга яқин янги асарларини юборишди. Улардан фақат олти юзтасигина виставкада намойиш қилиш учун танлаб олинди. Шулар орасида Тошкент ва Тошкент область рассомлари ижодига мансуб асарлар ҳам бор.

Виставкада республикамизнинг таниқли акварелчи-рассомлари К. Чепраков, Г. Чиганов, Б. Котлов, янгийўллик рассом Т. Антонов ва бошқаларнинг асарлари намойиш қилинади. Мўйқалам соҳиблари яратган асарлар асосан ўлкамизнинг энг гўзал жойларини ўзида ифода этган пейзажлардан иборатдир.

Бу асарлар серқуёш диёримиз кишилари ва унинг фусункор табиатига нисбатан чексиз муҳаббат руҳи билан суғорилган.

КУТУБХОНАДА КЎРГАЗМА

Алишер Навоий номли давлат кутубхонасида меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларга ўтказиладиган сайловларга бағишлаб виставка ташкил қилинди. Виставкага СССР Конституцияси ва Ўзбекистон ССР Конституцияси билан бир қаторда кўпгина бошқа материаллар ҳам қўйилган. Уларда, жумладан, халқ депутатларининг Тошкент ва пойтахт областининг район, шаҳар ва область Советларида олиб бораётган улкан ижодий ишлари ҳақида ҳикоя қилинади.

В. ВАЛИЕВ.

Ўзбекистон Марказий статистика бошқармасининг ҳисоблаш марказида бир қатор тажрибакор ходимлар меҳнат қилмоқда. Улар республика областларидан тушаётган ҳисоб-китоб ишларини аниқ текширмоқдалар. Суратда: ҳисобчи Н. Артомонова (олдинги планда) бухгалтерия ҳисобларини ишлаб чиқмоқда.

М. Нуриддинов фотолари.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — Теleянгиликлар. 18.15 — Кинофильм. 18.45 — Ўн минут музика. 18.55 — Телефильм. 19.15 — Ўзбек тилида телеянгиликлар.

Рус тилида: 19.30 — «Арена» (бадиий фильм). 21.05 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 21.45 — Санъат усталари. З. Муҳаммаджонов (ўзбек тилида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — Октябрятлар устахонаси. 18.20 — Спорт янгиликлари. 18.50 — Телеянгиликлар. 19.00 — Бадиий ҳаваскорлар концерти.

20.00 дан — Москва кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 27/II да Трубадур, 28/II да Боғчасарой фонтани.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 27/II да Бой ила хизматчи, 28/II да Аяжонларим.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/II да Кимга тўй, кимга аза, 28/II да Навоий Астрободда.

КИНО

Ака-ука Карамазовлар (3-серия) — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Ёшлик—бебошлик — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Бурилиш — (1-залда), Вена қизлари (2-залда) — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Разведкачилар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Улар ёнма-ён яшайдилар — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11 ва кундуз 1 да).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
28 ФЕВРАЛДА

ШЕЪРИЯТ КЕЧАСИ

Кечада шоирлардан МИРТЕМИР, Ҳамид ҒУЛОМ, ЗУЛФИЯ, МИРМУҲСИН, Жуманиёз ЖАББОРОВ;

Ўзбекистон ССР, Туркманистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти

КОМИЛЖОН ОТАНИЁЗОВ;

Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Ботир ЗОКИРОВ, Коммуна ИСМОИЛОВА, Муҳаммаджон МИРЗАЕВ, Кундуз МИРКАРИМОВА;

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар: Қувондиқ ИСКАНДАРОВ, Вилоят ОҚИЛОВА;

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Муҳаббат ШАМАЕВА, Малоҳат ДАДАБОЕВА, Орифхон ҲАТАМОВ, Ҳакимжон ФАЙЗИЕВ, Илёс МАЛЛАЕВ, Дилбар АБДУЛЛАЕВА, Шавкат МИРЗАЕВ қатнашадилар.

Программани Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Мухсин ҲАМИДОВ олиб боради.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар концерт залида кундуз соат 2 дан, район кассаларида соат 12 дан сотилади.

А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институти дирекцияси, партия ташкилоти ва маҳаллий комитети филология фанлари кандидати А. Ражабийга онаси

Ҳамида ЙЎЛДОШЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

ҚОРАҚАЛПОҚ АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ҲАФТАЛИГИ ОЛДИДАН

ЎЗБЕКИСТОН

Тожитдин СЕЙТЖОНОВ

Ўзбегим — ўз оғам, деб жонимдан соғиниб келдим,
Меҳру дўстлигимизни тумордай тақиниб келдим,
Дўст уйида порлаган нур бўлиб чақиниб келдим,
Бола-ю, бойчечак янглиғ очилиб-сочилиб келдим,
Салом сенга эй биродар, чин туғишганим менинг.
Ҳимматинг мингкўз булоқдай, мавж уриб тошган элсан,
Илму ҳикмат йўлида чўнг қадам босган элсан,
Дуру, ноз-неъмат топай деб, тоғ-довон ошган элсан,
Дўстга поёндоз ёзиб, кенг қучоқ очган элсан,
Кенг жаҳоннинг кўркига кўп улуш қўшганим менинг,
Эртанг ёруғ бир ўлкасан, танти руҳим-жонимсан,
Бир қошиқ, бир дастурхон, бир тузу, бир нонимсан,
Белга дармон бахш этувчи хазинага конимсан,
Дала-тузда шовуллаган буғдой, арпа, донимсан,
Агар мен юлдуз эсам, сен тиниқ осмоним менинг.

Маҳкам МАҲМУДОВ таржимаси.

ГУЛ УЗГАНДА

Гулистон МАТЕҚУБОВА.

Нега бунча гумон этдинг муҳаббатимга?
Оқшомлари минг тўлғониб киприк қоқмасдан,
Юксакдаги юлдузларни тенглаб бахтимга,
Сенга қўшиқ ёзганимга гувоҳ-ку осмон?
Чаманлардан гул узганда мен сенга атаб,
Гувоҳ эди гулзорларда чайқалган гуллар.
Мен ишқингда қўшиқ айтдим тебраниб, зорлаб,
Овозимга наъма қўшди боғда булбуллар.
Ишонмасанг, гувлаб эсган шамолдан сўра,
Талай чеккан оҳларимдан у ҳам хабардор.
Юрагимнинг сири бор, сен билмайсан сира,
Аттанг, аттанг айтаолмайди «севдим» деб қизлар.

ЎКИНЧ

И. ЮСУПОВ.

Дунёга бир келдингу кетдинг,
(Ажалга ҳеч қандай дори эм бўлмас),
Авжида узилди тори дуторнинг,
Этак кесган билан энди енг бўлмас.
Такрорлаб бўлмайдиган ажаб соз эдинг,
Қўлларга сон берган қубба ғоз эдинг.
Кўрганлар оҳ деган гўзал қиз эдинг,
Сени ютган билан дунё кенг бўлмас.
Шундан буён Умрбека — она-да
Сени қайта туғсам дейди тўлғаниб.
Яхши, ёмон ер юзига қамалиб,
Ҳар ким «ўзи» бўлар, бироқ «сен» бўлмас.
Мен бир рассом бўлсам эдим,
Баланд тоққа чиқар эрдим.
Ҳам шу тоғнинг мармаридан
Суратингни ўяр эрдим.

Ҳ. СУЛАЙМОНОВ таржималари.

ТОҒ ҚИЗИ

Хўжабек СЕИТОВ

Тонг отарда тоғ сарғайиб
кўринди,
Олатов ҳам бир ажойиб
кўринди,
Ҳаммасидан ойдек қизнинг
жамоли
Дилимни ром этди, кўнглим
бўлинди.
Қора кўринди Олатовнинг
бошида,
Ер кўринди Иссиққўлнинг
қошида,
Тоғ бағрида ўсган кичик
ёшидан,
У тоғ қизи — эл эркаси
Жамила.
У соғиниб, йўлга қараб
турарми,
Кўзида нур, бегам, ташвиш
қуларми,
Ёки мендек ёр васлига
интизор,
Тоқати тоқ, ҳар кун кутиб
юрарми.
Кутган ёрнинг қуёшдир кўз
қораси,
Ёруғ тортди тоғнинг адир
даласи,
Қуёшла бир кулиб қучоқ
очаркан,
Чўғ сингари товланар тоғ
лоласи.
Тоғ бағрида ҳаво ҳаётнинг
боли,
Дилга ором берди майин
шамоли,
Тоғ тонгидай вужудимни
балқитди
Ойдан кўркам тоғ қизининг
жамоли.
Беихтиёр хаёлимни олди у,
Бўсалари дилимга ўт
солди-ю,
Ҳаётимга баҳор бўлиб, йўл
очиб,
Юрагимда мангуликка қолди у.

Султон ҚОЛБЕК таржимаси.

СЕВГИ САТРЛАРИ

Ж. ДИЛМУРАТОВ.

Очилишиб сўзлаша олмай,
Юрган бўлсак севиклим
бурун.
Энди бўлса уйга кетолмай
Турибмиз жим излаб дил
сирин.
Булбул куйин келар
олисдан,
Этмас бизни безовта ҳеч
ким.
Ой қарайди кулиб уфқдан,
Ишқ оқшомин гувоҳидай
жим.
Ипак қанот баҳор шамоли
Шивирлатар терак япроғин.
Яшнаб кулса ёрнинг жамоли
Кезар қалбим муҳаббат
боғин.
Булбулларни боғларга
чорлаб
Маст айласа гуллар раъноси.
Севикли ёр бизнинг
қалбларни
Туташтирди кўзлар зиёси.
Севдим сени жонимдан
ортиқ,
Бўз чоғимдан, у олтин
ёшдан.
Ҳозиргидай боқишинг аниқ
Ёшлик давр ўтса ҳам бошдан.
* * *
Севикли ёр «бола бахт» дея,
Айтмасанг ҳам равшан
кўнгилга.
Шодланаман жилмайиб
аста
Суйиб олсанг болангни қўлга.
Бола бизнинг юрагимизнинг
Маҳкамлади эзгу дўстлигин.
Бола бизнинг онламизнинг
Зиёд этди вақти хушлигин.
Фарзанд кўриш меҳрим,
қанотим,
Бола бахтдир ёрга доимо.
Бола билан ўтган ҳаётим
Минутлари олтин, бебаҳо.
Фарзанд эрур умрим
гулшани,
Ҳорганимни қоламан билмай.
Севикли ёр севсанг болангни
Туюласан мени севгандай.

Қорақалпоқчадан таржима.

ҚАРДОШИМ

(Қорақалпоқ халқига)

Қардошим,
Қадимий дўсту қадрдон,
Аму бўйлаб юрсам
Пешвозим баҳор.
Бошдан бўз чойшабин олиб,
биёбон
Яшнаб дейди:
Боқсанг, бўласан хумор.
Юрдим якках
Кўзин юмиб барханлар,
Кўз олдимда
Яшнаб кулди пахтазор,
Уфқ бўйлаб
Сепин ёзиб чаманлар,
Яхлит боққа ўхшади ул
гулдиёр,
Ботир элга
Бўлдим мен азиз қўноқ,
Дўстлик меҳри
Ҳар бир қалбда бир жаҳон,
Туташ диллар,
Туташ бу она тупроқ,
Дўстлигимиз
Яшнар мисли
Сўнмас гулистон.

Расулжон ЮНУСАЛИЕВ.

Тошкент Давлат университетида чет эллардан келган кўпгина олимлар ҳам таълим олмоқдалар. Суратда: ўзбек қизи аспирант Шарифа Аъзамова билан афғонистонлик аспирант Абдул Қаҳҳор Вард химия лабораториясида комплекс бирикмалар устида тажриба ўтказмоқдалар.

СПОРТ ХАБАРЛАРИ

БАЛЛИ, ВОЛЕЙБОЛЧИ ҚИЗЛАР

Тошкентнинг «Автомобилчи» волейболчи қизлар командаси Литва пойтахти Вильнюсда бўлган СССР чемпионатининг иккинчи давра ўйинларида ҳам ишқивозларни хушнуд этдилар. Ҳамшаҳарларимиз бу ерда Ленинграднинг «Динамо», Риганинг «Даугава», Вильнюснинг «Электрон» командаларини бир хил — 3:0 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Таллиннинг «Калев» коллективи билан бўлган учрашувда эса 3:1 ҳисобида ғалабага эришдилар.

Шундай қилиб Ўзбекистонда хизмат кўрсатган тренер А. Израилов шогирдлари Ашхобод ва Вильнюс шаҳарларида бўлган мусобақаларда 11 марта майдонга чиқиб, унинг ҳаммасида ғалаба қозондилар. Энди тошкентликлар Совет Иттифоқи биринчилигининг учинчи даврда мусобақаларида қатнашадилар.

СОВЕТ ФУТБОЛЧИЛАРИ ЧЕТ ЭЛЛАРДА

Колумбиядан Перуга ўтган СССР терма командаси футболчилари Лима шаҳрида мамлакат чемпиони «Спортинг кристалл» клуби билан бўлган ўртоқлик учрашувини 0:0 ҳисобида тугатдилар.

Киев динамочилари Америка Қўшма Штатларидаги биринчи ўртоқлик ўйинини 3:2 ҳисобида ғалаба билан якунладилар. Совет командасидан учала тўпни Пузач киритди. Калифорния профессионал клуби «Клипперс» ҳужумчиси Фернандес эса икки тўп автори бўлди. Американик бу тўплардан бирини 11 метрлик штрафдан урди. Мамлакатимиз чемпионлари якшанба куни шу команда билан яна қайта учрашув ўтказадилар.

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИНИНГ САРАЛАШ ЎЙИНИ

Бельгия терма командаси футболчилари жаҳон чемпионатининг саралаш ўйинларида яна бир муҳим ғалабани қўлга киритдилар. Улар ўз майдонида Испания терма командаси футболчилари устидан 2:1 ҳисобида ғалаба қозондилар. Ҳозир бельгияликлар ўз группасида пешқадам бўлиб олдилар. Улар беш учрашувдан тўққиз очкога эга бўлдилар. Группада Югославия терма командаси қолган уч ўйинни ғалаба билан якунлаган тақдирдагина бельгияликларга етиб олиши мумкин.

Гаити футболчилари Гватемала терма командаси билан дуранг натижага эришиб (1:1), Шимолий ва Марказий Америка зонасининг иккинчи кичик группасида ғолиб бўлди. Энди жаҳон чемпионатининг саралаш ўйинлари ярим финалида бу команда АҚШ футболчилари билан беллашади.

РЕСПУБЛИКА РЕКОРДИ

Фарғоналик штангачи Клим Манушев Ўзбекистоннинг кучли оғир атлетикачилари мусобақасида республика рекорди қўйди. Оғир вазнли бу спортчи уч машқда 482,5 килограммлик тошни кўтарди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232, Масъул секретарь — В34808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936, Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786, Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34648, Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

Р. 02705. ИНДЕКС — 6469. Б—2196.